

2014

Годишен отчет

Фондация • П • И • К

Фондация • Приложни изследвания и комуникации •

**Фондация „Приложни изследвания
и комуникации“
Годишен отчет 2014 г.**

Фондация „Приложни изследвания и
комуникации”
България, София 1113,
ул. „Александър Жендов” 5
Тел.: (02) 973 3000
Факс: (02) 973 3588
arc@online.bg
www.arcfund.net

Съдържание:

УВОД.....	5
ЧАСТ ПЪРВА: ПРОГРАМНИ ОБЛАСТИ.....	8
НАУКА, ИНОВАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО.....	9
ТРАНСФЕР НА ТЕХНОЛОГИИ И ПОДКРЕПА ЗА БИЗНЕСА.....	25
ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА И МЛАДИТЕ ХОРА В ИНТЕРНЕТ.....	37
ФОРСАЙТ.....	40
ЧАСТ ВТОРА: УПРАВЛЕНИЕ.....	44
ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ.....	45
ЕКИП.....	46

Увод

През 2014 г. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (Фондация ПИК) продължи да работи активно за насърчаване на икономиката на знанието. Фондацията успешно изпълнява тази мисия в продължение на 23 години чрез своите основни инструменти – приложни изследвания и анализи, разработване на концепции за нови политики, внедряване на иновативни методи за формиране на политики и форуми, на които резултатите от изследванията се обсъждат и разпространяват сред основните заинтересовани страни. През 2014 г. Фондацията работи по проекти в областта на науката, иновациите и информационното общество, трансфера на технологии, подкрепата за бизнеса и безопасността на децата в интернет, чрез които насърчи използването на редица методи за изследване на бъдещето, целящи създаване на средносрочна или дългосрочна визия за бъдещето чрез ангажиране на максимален брой участници, както и на инструменти за привличане на широката общественост към участие във формирането на политика в областта на изследванията и иновациите.

Основните иновационни области, в които Фондация ПИК съсредоточи своята дейност през 2014 г., включват:

- повишаване на осведомеността за зелените и устойчивите иновации на равнище формиране на политики;
- изучаване на условията, необходими за осъществяване на социални иновации;
- насърчаване на иновациите на работното място;
- формулиране на препоръки в подкрепа на управлението на иновациите в публичния сектор;
- създаване на информационна база и разпространяване на информация за оценяване на политиките в областта на изследователската дейност, технологиите и иновациите в Югоизточна Европа;
- повишаване на осведомеността на управленските кадри в страните от ЕС относно иновациите, основани на дизайн.

През изминалата година се проведе и десетото издание на Националния иновационен форум и бе публикуван десетият ежегоден доклад Иновации.бг. Форумът е ключово събитие за развитието на Фондация ПИК, а докладът е нейният най-широко известен изследователски продукт, в който се анализира развитието и състоянието на националната иновационна система. На форума присъстваха високопоставени държавни ръководители в лицето на г-н Росен Плевнелиев, Президент на Република България, изтъкнати представители на академичните среди и бизнес лидери.

Благодарение на своя дългогодишен опит в областта на изследванията и анализа на иновациите през 2014 г. Фондация ПИК разполагаше с необходимата солидна основа за започването на мащабен четиригодишен проект, чиято цел е да се подобри оценката и управлението на устойчивите иновации. Той се осъществява във всички държави-членки на ЕС от консорциум, включващ 19 организации от 12 страни, и мрежа от 16 национални кореспонденти.

Освен дейността си в областта на иновациите Фондация ПИК предоставя и услуги за технологичен трансфер и подкрепа на бизнеса. Каналите, по които се осъществяват те, са следните: подобряване на капацитета на регионите в Европа за разработване

и прилагане на иновационни стратегии за интелигентна специализация, насърчаване на иновациите в транспортния сектор чрез подпомагане на включването на нови участници в програмите, финансирани от ЕС, и изграждане на европейска мрежа за подобряване на качеството на живот на хората от третата възраст чрез насърчаване на навлизането на подходящи информационни и комуникационни технологии. Фондация ПИК подпомага и гейминг индустрията, като през годината бе организиран гейминг конкурс и обучение на деца за разработване на компютърни игри.

За седма поредна година Фондация ПИК координира мрежата в подкрепа на предприемачеството Enterprise Europe Network в България. Тя обединява 14 партньорски организации от цялата страна и през 2014 г. работи главно в областта на ИКТ, която според изследванията на Фондация ПИК има значителен потенциал за развитието на икономиката като цяло. Фондацията се включва като традиционен съорганизатор в брокерски срещи, бизнес мисии и семинари и съдейства за участието на български фирми в множество международни бизнес форуми в различни икономически сектори като ИКТ, мобилни технологии, машиностроене, спортни технологии, електронно управление и здравеопазване, както и управление на кльстери. Освен това, по време на Европейската седмица на малките и средните предприятия Enterprise Europe Network при Фондация ПИК проведе съвместно с Европейската мрежа за иновации на работното място конференция, на която беше обсъдена темата за иновациите на работното място и тяхното разпространение, а съвместно с Националната агенция за регионално развитие на Сърбия организира бизнес мисия на сръбски фирми в Представителството на Европейската комисия в България.

Като координатор на националния Център за безопасен интернет, част от европейската мрежа Insafe от 30 центъра и от Международната асоциация на интернет горещи линии за борба със сексуалната експлоатация на деца и детската порнография INHOPE, през 2014 г. Фондация ПИК получи и обработи над 2000 сигнала за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет. През Българската линия за онлайн безопасност бяха дадени над 400 консултации на деца, родители и учители. През годината над 80 учители бяха обучени да използват методиката „Превенция на виртуално и реално насилие чрез интерактивно обучение в училище,“ която цели да изгради умения за системна работа с учениците за предотвратяване на рисковото поведение в интернет и която продължи да се прилага в над 170 училища в 5 града в страната. Паралелно с преките за конкретни целеви групи дейности Фондация ПИК участва активно във формирането на политики в областта на грижата за децата, детското правосъдие и образованието. Фондацията взе участие в изработването на „Бележник 2013“ на Националната мрежа за децата, чиято цел бе да оцени колко успешно се справят държавните институции при изпълнение на задължения си за подобряване на общото благосъстояние и сигурността на децата. Експерти на Фондация ПИК участваха и в изработването на годишния План за дейности на Държавната агенция за закрила на детето. В края на 2014 г. в Народното събрание беше внесен Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, чиято цел е да транспонира Директивата от 2011 г. на Европейския парламент и Съвета на ЕС за борба срещу сексуалната експлоатация на деца и детската порнография онлайн, като експерти на Фондация ПИК участваха активно в изработването на предложенията за изменения в НК.

В областта на форсайт-изследванията Фондация ПИК премина през заключителния етап на изработване на енергийни пътни карти за регионите и градовете в Югоизточна

Европа, като разработи, представи и демонстрира на членовете на консорциума по проект EnVision2020 употребата на методологията за създаване на пътни карти на ключови енергийни технологии. В края на изминалата година бяха разработени и самите пътни карти за обхванатите в проекта региони. Фондацията проведе и две мащабни пилотни дейности, целящи прилагане на методите на технологична оценка при формиране на политики. Първата дейност засягаше приложението на технологично-базирани решения, свързани с процесите на стареене, а втората – проблеми от областта на устойчивото потребление, като по време на нейното изпълнение бяха ангажирани над 100 български граждани, които получиха възможност да изразят вижданията и желанията си за бъдещето. Като партньор по проект Engage2020, екипът на Фондация ПИК координира извършването на задълбочен преглед на съществуващите в Европа и по света методи и инструменти за участие на обществото в процесите и политиките, свързани с научните изследвания и иновациите. В резултат на тези усилия през 2014 г. бе издаден доклад, който съдържа информационни брошури за 57 метода и инструменти за ангажиране на обществото. Докладът представя информация за основните предизвикателства, които могат да бъдат адресирани чрез използване на дадените методи, както и за заинтересованите страни, които да вземат участие в процеса, заедно с насоки за степента на ангажираност, очаквана от тяхна страна.

Най-значимите постижения на Фондация ПИК през 2014 г. включват:

- публикуване на десетия поред доклад *Иновации.бг* и провеждане на десетия Национален иновационен форум и Конкурс за иновативно предприятие;
- участие като водеща организация или партньор в над 30 европейски и международни проекта;
- предоставяне на подкрепа на повече от 150 нови организации чрез мрежата Enterprise Europe Network;
- посредничество при участието на 40 български фирми в брокерски срещи и бизнес мисии в България и чужбина, довело до над 140 договора за бизнес и технологично сътрудничество между наши и чуждестранни фирми;
- получени и обработени над 2000 сигнала за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет чрез Центъра за безопасен интернет;
- над 400 консултации на деца, родители и учители чрез Българската линия за онлайн безопасност, обслужвана от Асоциация „Родители“, партньор на Фондация ПИК в Центъра за безопасен интернет;
- организиране на международна конференция на тема иновации на работното място, в която участваха фирми и изследователи от цяла Европа;
- стартиране на проекта за стимулиране и изследване на общественото участие в устойчивите иновации „Обществено участие в разработването на обща рамка за оценка и управление на устойчивите иновации“;
- организиране на национален конкурс за иновативни дигитални игри;
- разработване и провеждане на обучение за правилното прилагане на методологията за провеждане на работни срещи за изготвяне на енергийни пътни карти за градове и региони в Югоизточна Европа.

ЧАСТ ПЪРВА

Програмни области

Наука, иновации и информационно общество

Иновации.бг 2014

Ежегодният доклад *Иновации.бг* вече цяло десетилетие осигурява надеждна оценка на иновационния потенциал на българската икономика и на състоянието и възможностите за развитие на българската иновационна система. Той отправя препоръки за подобряване на обществената политика по отношение на иновациите в България и в ЕС, като се опира на най-новите теоретични и емпирични изследвания в света и отчита специфичната икономическа, политическа, културна и институционална рамка, в която се развива иновационната система на страната. През последните десет години *Иновации.бг* направи редица конкретни предложения за подобряване на иновационната политика и практика в страната, които бяха подкрепени от бизнеса и научния сектор. Липсата на конкретни устойчиви действия от страна на българските правителства по направените предложения - въпреки ангажираността им в процеса на най-високо политическо равнище - говори за **сериозна институционална недостатъчност в раз-**

витието и прилагането на политики в тази област.

Иновации.бг 2014 анализира състоянието и възможностите за развитие на националната иновационна система на базата на пет групи показатели:

- съвкупен иновационен продукт;
- предприемачество и иновационни мрежи;
- инвестиции и финансиране на иновациите;
- човешки капитал за иновации;
- информационни и комуникационни технологии.

Десет години са период, който дава възможност за поглед назад и оценка на направеното, а едновременно с това - за ориентиране в перспектива и извеждане на препоръки, отчитащи както добрите, така и лошите практики. Също така **Иновации.бг 2014 може да се разглежда и като дневен ред** за справяне с основните предизвикателства на бързо променящата се бизнес среда и за трудните решения, които предстоят при търсенето на двигатели за изпреварващ растеж в полето на технологичното развитие и иновациите.

Национална иновационна политика

Оценката на националната иновационна политика на България трябва да изхожда от **контекста, в който се развива иновационната система:**

- състоянието на **икономиката** – 2014 г. беляза петата поредна година без стабилен икономически ръст в България, свито потребление и инвестиции, недостиг на качествени нови бизнес проекти и финансов ресурс, и устойчиво висока безработица;
- сериозна външна и вътрешна **политическа нестабилност**, висок корупционен и регулаторен риск, който доведе до съществени трусове в банковата система, несигурност в управлението на европейските фондове и националния бюджет, и повишаване на публичното дългово бреме без адекватни публични инвестиционни решения;
- апатия и изключително **ниски равнища на щастие в обществото** - липса на перспективи за реализация и търсене на възможности зад граница, примитивни условия при предоставяне на здравни и образователни услуги, и усещане за национален провал на фона на останалите страни в ЕС.

В такива условия разпространението на социални иновации и развитието на предприемаческа и иновационна култура като фундамент на иновационния потенциал на фирмено и макроикономическо равнище са се превърнали в изключение и резултат от естественото повишаване на благосъстоянието вследствие на благотворното влияние на членството на страната в ЕС. Иновациите и изследователската дейност се развиват въпреки, а не благодарение на целенасочени политики.

Законодателната и стратегическата рамка, определяща развитието на иновациите в страната през последните 10 години, може да се определи като

семпла. Липсва вътрешната движеща сила на иновационната и научната политика, а напредъкът е в области, свързани с външни за държавата фактори:

- патентното законодателство, хармонизацията на което беше част от условията за пълноправно членство в ЕС;
- проектите на документи, разработени от недържавни експертни екипи, но невлезли в сила (стратегии за развитие на високите технологии и на клъстерите, закон за иновациите);
- документите, реализирани като проектни резултати, останали непризнати като ангажимент на държавната и регионалната администрация (регионални иновационни стратегии по райони за планиране);
- документите, чието разработване ЕС поставя като задължително условие за усвояването на европейско финансиране чрез националните инструменти (ОП „Конкурентоспособност“ за програмен период 2007-2013, ОП „Иновации и конкурентоспособност“ и „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Иновационната стратегия за интелигентна специализация за програмен период 2014-2020).

Националната политическа воля за развитие на науката, технологиите и иновациите за последното десетилетие се изчерпва с три документа: Закон за насърчаване на научните изследвания (2003), Иновационна стратегия (2004) и Национална стратегия за развитие на научните изследвания (2011). До момента реализацията на тези документи не беше подкрепена с ясен и устойчив финансов и административен ангажимент по години на тяхното действие, което постави изпълнението на заложените в тях мерки и инструменти в зависимост от конкретната финансова и политическа конюнктура.

Фигура 1. Законодателна и стратегическа рамка на иновационната политика на България

Източник: Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, 2014 г.

„Иновационната стратегия за интелигентна специализация“ и оперативните програми „Иновации и конкурентоспособност“ и „Наука и образование за интелигентен растеж“ имат амбициозната цел да създадат една цялостна адекватна работеща рамка за насърчаване на изследователската дейност, технологичното развитие, иновациите и предприемачеството в страната за периода 2014-2020 г. Предпоставките за това са обещаващи:

- един приключил програмен период за България като пълноправен член

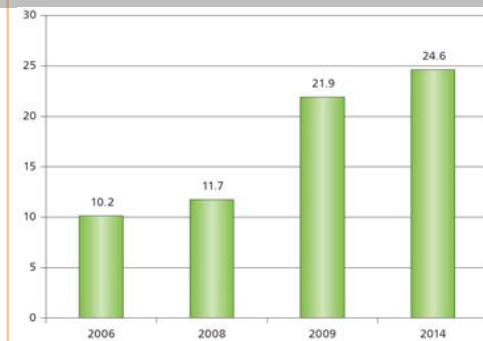
на ЕС и възможност българските институции и държавната администрация да натрупат опит и да извлекат поуки за по-достъпно и по-ефективно усвояване на европейски и национален финансов ресурс;

- създаден общ механизъм от страна на двете ресорни министерства – на икономиката и на образованието и науката, за съгласуване на приоритети и цели и за прилагане на съвместни механизми за финансова подкрепа на проекти във всички етапи от иновационния жизнен цикъл.

Иновационна активност на българските предприятия

За разлика от развитието на иновационната политика българските предприятия продължават да засилват своята иновационна дейност. Данните от Иновационния индекс на българските предприятия за 2014 г. показват позитивно развитие. В последните пет години (2009 - 2014 г.) **средният иновационен индекс продължава да нараства,**

макар и с много по-ниски темпове в сравнение с периода 2008-2009 г. Този ръст се дължи най-вече на по-голямата иновационна интензивност на по-малък брой предприятия. Съвкупността от иновирани предприятия също се е увеличила.

Фигура 2. Иновационен индекс 2006-2014 г.

Източник: Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, 2014.

През 2014 г. 75% от иновативните компании извършват повече от един тип иновации едновременно при дял от 62,5% през 2009 г. **Най-иновативните фирми** – тези, които извършват и четирите типа иновации (продуктови, процесни,

организационни и маркетингови) се **увеличават от 6,3% през 2009 г. на 14,7% през 2014 г.** Доминиращият тип иновации са продуктите, следвани от маркетинговите, което показва разширяване и задълбочаване на пазарите в страната. Българските фирми, конкуриращи се на европейските и международните пазари, са значително по-иновативни от тези, които са избрали национални или местни пазари. През 2014 г. сумата, която предприятията заявяват като необходима за реализацията на техните иновационни проекти, достига средно 4,7 млн. лв.

Продължаващото постъпателно развитие на иновационните предприятия в България показва колко повече би могло да се постигне в тази насока, ако техните усилия бъдат съчетани с по-добра публична подкрепа.

Иновационен потенциал на българската икономика

Постигнатият напредък в развитието на националната иновационна система през последното десетилетие не съответства на съществуващия потенциал. Въпреки това могат да се отбележат редица положителни промени през 2014 г.:

- Разработени са „Иновационна стратегия за интелигентна специализация“ и оперативните програми „Иновации и конкурентоспособност“ и „Наука и образование за интелигентен растеж“ като основни документи, които ще подкрепят НИРД и иновациите през настоящия програмен период. Създадени са предпоставки за тяхното съгласувано прилагане.
- Подобряват се показателите за размера и структурата на финансирането за НИРД и броя на заетите с изследователска дейност, макар да остават на равнища, пониски спрямо останалите страни-членки на ЕС.
- Значителен е приносът към БВП и заетостта на икономическите

сектори, основани на интензивно използване на обекти на интелектуалната собственост, въпреки че значителна част от технологичното ноу-хау е в притежание и под контролираното използване на чуждестранни инвеститори без достатъчна връзка с местната иновационна екосистема.

- Увеличени са възможностите за насърчаване на предприемачеството.

Остават и традиционно сериозни **негативи**, като при някои от тях тенденциите са към влошаване:

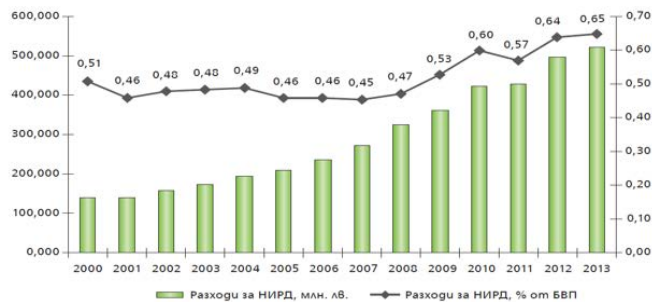
- Некоординирано, нецеленасочено, неустойчиво, неефективно използване на ограничения публичен финансов ресурс, който се отделя за НИРД и иновации.
- Недостатъчно финансиране във всички институционални сектори, и най-вече в рамките на висшето образование. НПО изпреварват сектор ВО по показателя източник на финансиране на НИРД. Налице

е влошаващо се технологично портфолио от страна на университетите.

- Преобладават нагласите за замяна на публичното финансиране и ангажимент от страна на държавата при насърчаването на иновациите с европейско финансиране.
- След тенденциите към балансираност от последните години регионалната структура при финансирането и персонала, зает с НИРД, се връща към състоянието си отпреди 2001 г. Налице е изключителна концентрация на иновационен потенциал в Югозападния район за планиране и negliжиране на регионалните иновационни системи на останалите райони.

Опитът на страната от първия програмен период показва, че **членството на България в ЕС само по себе си не е в състояние да промени съществено относителната изостаналост на страната** в иновационно отношение. Точно обратното, инерцията при negliжирането на науката и иновациите доведе до продължаващо абсолютно и относително изоставане на страната в рамките на ЕС по показателите за иновационен капацитет и интензивност при внедряване на ново технологично знание. Нещо повече, необходими са допълнителни усилия, за да се противостои на **европейски политики, които в определени свои аспекти са негативни за текущото развитие на иновационния потенциал на страната**. Например, в сериозен проблем се

Фигура 3. Разходи за НИРД в България, 2000 - 2013 г.

Източник: НСИ, 2014 г.

Фигура 4. Разходи за НИРД по източници на финансиране, хил.лв.

Източник: НСИ, 2014 г.

превърща създадената миграционна спирала, при която български научен и административен персонал еднопосочно се изтегля в посока европейски изследователски звена и институции. Този проблем допълнително се задълбочава в резултат на двойния стандарт за диференцирано заплащане на учени, участващи в програми на ЕС, от различни страни членки, при полагане

на еднакъв висококвалифициран труд.

Акцент в *Иновации.бг 2014* е анализът на **зелените иновации** – европейски и национални политики, проявления в различни области на икономическа активност (енергийна ефективност, транспорт, възобновяеми енергийни източници, чисти технологии), зелени бизнес практики.

Зелени иновации.бг

През 2014 г., като част от проекта “Greening Bulgarian Innovative SMEs” и в съответствие с годишния доклад *Иновации.бг*, Фондация ПИК публикува допълнителен доклад за зелените иновации в България. Докладът

включва преглед на законодателната рамка на европейско и национално равнище, състоянието на зеления растеж в страната и резултатите от Проучване на зелените иновации в бизнеса (ПЗИБ) през 2014 г.

Зелените иновации имат голям потенциал за повишаване на конкурентоспособността на българския бизнес. Чрез производството на екологично чисти продукти и прилагането на екологични технологии в производствените цикли, фирмите могат да повишат своята конкурентоспособност и да навлязат в нови международни вериги на добавена стойност. Насърчаването и прилагането на зелени иновации в различни икономически сектори може също да подобри здравето на хората, да намали изчерпването на ресурсите и влошаването на околната среда и да увеличи сигурността на енергийните доставки.

Greening Bulgarian Innovative SME's

Целта на проекта Greening Bulgarian Innovative SME's е да даде отговор на предизвикателствата, свързани с околната среда, посредством създаване на бизнес възможности в България, които биха ускорили въвеждането на зелени технологии и биха повишили конкурентоспособността на местно равнище. Въпреки политическата ангажираност и наличието на финансиране за подобни мерки - предимно от европейските Структурни фондове и Кохезионния фонд, българската икономика остава най-енергоемката и с най-ниското ниво на иновативно представяне в рамките на Европейския съюз. Проектът се стреми да открие причините за това разминаване и да помогне за справяне с него. Greening Bulgarian Innovative SME's е финансиран по линия на Норвежкия финансов механизъм в България и е с продължителност от две години. Проектът се изпълнява в консорциум със Северния институт за изследване на иновации, наука и образование.

Специфичните цели на проекта са засилване на мониторинга върху зелените технологии, изграждане на капацитет в МСП по въпроси, свързани със зелени иновации, поощряване на екологосъобразното поведение в МСП и популяризиране на ползите от една по-екологично чиста България. Много от МСП в страната не са запознати с икономическите ползи, които зелените иновации носят на бизнеса, и поради тази причина не са склонни да инвестират

в зелени решения. Затова основната целева група на проекта са българските МСП. Проектът се стреми да постигне възможно най-широк отзвук, отваряйки дейностите си за микро, малки и средни предприятия от всички производствени сектори в страната. Вторичната целева група включва представители на правителството, на които ще бъдат представени резултатите и препоръките от годишния доклад *Иновации.бг* на Фондация ПИК.

През 2014 г. Фондация ПИК направи преглед на съществуващите зелени дейности в МСП, като проведе петдесет дълбочинни интервюта с местни фирми от различни сектори. Целта бе да се направи оценка на степента, в която българските фирми познават и използват технологии, процеси и продукти, които водят до по-добро

управление на ресурсите и енергийна ефективност. Това доведе до събирането на важна информация за местните зелени практики, които са от ключово значение за развитието на инструмент за самооценка на екологосъобразното поведение и представяне на МСП. За да привлече вниманието върху ползите от зелените практики в бизнеса, Фондация ПИК проучи политическата и регулаторната рамка на социално-политическото, икономическото и технологичното развитие в Европа и България, а резултатите бяха представени в отделна публикация към годишния доклад *Иновации.бг*. Тя бе допълнена от макроикономически анализ на зеления растеж в България, както и от резултатите от целево проучване, включващо 400 местни фирми.

Десети Национален иновационен форум и Конкурс за иновативно предприятие 2014

На 16 декември 2014 г. Фондация "Приложни изследвания и комуникации" и Enterprise Europe Network – България в партньорство с Министерството на икономиката, Представителството на Европейската комисия и KIC InnoEnergy към Европейски институт за иновации и технологии проведоха Десетия национален иновационен форум на тема „Иновационен дневен ред за устойчив растеж и конкурентоспособност“.

Д-р Огнян Шентов, председател на Настоятелството на Фондация "Приложни изследвания и комуникации" откри Десетия Национален иновационен форум и подчерта важната му роля за изграждането на устойчива професионална общност в сферата на иновациите и идентифицирането на един елитен корпус от фирми, наградени за лидерството в своите области. Д-р Шентов постави акцент върху две позитивни промени, които са от съществено значение за бъдещото развитие на българската икономика: нарастване на иновационната активност сред местните фирми, установено от иновационния индекс на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“,

както и високият принос на ИКТ сектора към БВП на страната.

Г-н Огнян Златев, ръководител на Представителството на Европейската комисия в България, постави акцент върху приоритетите на новата комисия начело с Жан-Клод Юнкер, насочени към създаване на нови работни места чрез мобилизиране на инвестиции. Голяма част от Кохезионните фондове и европейските програми за научни изследвания са предвидени за ключови за конкурентоспособността на европейските икономики области. Г-н Златев подчерта, че създаването на нови работни места и стимулирането на икономическия растеж в ЕС е отговорност не само на публичната власт, но и на бизнеса и неправителствения сектор. В заключение той изтъкна, че за повишаване на инвестиционната активност от съществено значение са регулаторната рамка, бизнес средата и предприемаческия климат.

Десети национален иновационен форум, 16 декември 2014 г., от дясно наляво: Президентът на Република България, г-н Росен Плевнелиев, г-р Огнян Шентов, Председател на Настоятелството на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“

Президентът на Република България, г-н Росен Плевнелиев, обърна внимание на ключовата роля на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и годишните Национални иновационни форуми за обединяване на усилията на заинтересованите страни в българската иновационна система и нейното подобряване. Г-н Плевнелиев подчерта позитивното икономическо въздействие на инструментите за финансов инженеринг по инициативата JEREMIE, както за катализиране на частни инвестиции, така и за стимулиране на

предприемаческата среда. В контекста на риск от загуба на средства по оперативните програми на ЕС г-н Плевнелиев предложи пренасочване на средства към финансови инструменти. Той също така посочи, че приетата Стратегия за интелигентна специализация и предвидените средства за иновации и наука през следващия програмен период 2014-2020 г. създават нужните предпоставки за превръщане на България в регионален иновационен хъб.

Президентът на Република България, г-н Росен Плевнелиев

Проф. Марин Петров получава Награда за цялостен принос за развитието на иновациите в България

По време на форума Президентът Росен Плевнелиев връчи наградите на отличените предприятия в Националния конкурс за „Иновативно предприятие на годината, 2014“. В рамките на конкурса беше отличен и проф. Марин Петров, който получи специална награда за цялостен принос за развитието на иновациите в България.

Участниците бяха отличени в девет области според въздействието на тяхната иновационна дейност:

- 1) Област „Иновационен визионер“ - „Онтотекст“ АД. „Онтотекст“ е една от водещите фирми в семантичните технологии за интелигентен анализ на текст в световен мащаб.
- 2) Област „Иновативни технологии в традиционни сектори“ - „Аглика Трейд“ ООД. „Аглика Трейд“ е текстилно предприятие с близо 50 годишна история с производствени бази във Велико Търново и Твърдица.
- 3) Област „Устойчиво иновативно поведение“ - „Мусала Софт“. „Мусала Софт“ е водеща българска компания за изграждане на цялостни софтуерни решения, интеграция на информационни системи, разработка на мобилни приложения и ИТ консултиране.
- 4) Област „Социална иновация“ - „Джъмпидо“ ООД. „Джъмпидо“ създава и разпространява софтуер, с който децата в началните училища учат математика с помощта на интерактивни игри.

5) Област „Качество на живот“ - „Курабийница“ ООД. Фирмата е създател и производител на Roo'bar – енергиен биодесерт от сушени плодове, ядки и суперхрани.

6) Област „Иновативна дигитална игра“ - „Крайтек Блек Сий“ ЕООД. Най-новата онлайн мултиплейър игра на Крайтек „Arena of fate“ реформира множество традиции в жанра, като въвежда времево ограничение и точков резултат на игралната сесия.

7) Област „Зелена иновация“ - „БалБок Инженеринг“ АД. „БалБок Инженеринг“ работи в областта на екологичната сигурност и предоставя зелена услуга на общините за събиране, обработка и пълно унищожаване на опасни битови отпадъци.

8) Област „Иновативни решения за устойчива енергия“ - „Топлик“ ЕООД. „Топлик“ е инженерингова компания за проектиране и изграждане на енергоспестяващи решения за отопление и климатизация на обществени и жилищни сгради.

9) Област „Иновативно новостартирало предприятие“ - „Смол Фут“ ООД. „Смол Фут“ е създател и производител на патентовани надуваеми снегоходки, предназначени за планински спасителни служби, полярни експедиции и хора, практикуващи екстремни зимни спортове.

Победителите в Националния конкурс „Иновативно предприятие на годината 2014“

CASI

2014 г. беше ознаменувана от един от най-големите успехи в историята на Фондация ПИК, тъй като бе подписан договор с Европейската комисия за координиране на мащабен проект, финансиран от Седма рамкова програма на Европейския съюз за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013). С начало 1 януари 2014 г. проектът „Обществено участие в разработването на обща рамка за оценка и управление на устойчивите иновации“ (CASI) бе разработен в отговор на едно от глобалните предизвикателства, застъпени в програма „Хоризонт 2020“ на Европейския съюз, а именно „Действия във връзка с изменението на климата, околната среда, ефективното използване на ресурсите и суровините“.

Проектът се изпълнява от партньори от различни сектори от цяла Европа и е фокусиран върху по-доброто разбиране на свързаните с иновациите предизвикателства. Той изследва не само въздействието на социалните и технологичните иновации върху обществата в Европа и по света, а също така и различните участници в иновационната система с присъщите им интереси. По този начин се вземат предвид вижданията на гражданското общество, малките и средните предприятия, промишлеността, заинтересованите страни, участващи в разработването на политики, както и на водещите учени.

Проектът изследва обхвата на устойчивите иновации като обществено явление и позволява разработването на рамка за оценка на устойчиви иновативни практики, която би могла да бъде успешно прилагана в изработването на политики.

КАСИ включва редица дейности, които ще бъдат осъществени на територията на целия Европейски съюз. На базата на добре обмислена методология през 2014 г. партньорите в проекта идентифицираха повече от 540 устойчиви иновации от цял свят, 200 от които предстои да бъдат допълнително проучени чрез аналитично картографиране. Този процес цели да предостави значителна по обем качествена информация, която ще послужи при сравнителния анализ на различните примери за устойчиви иновации, за да се изведат научноизследователски приоритети в сферата на устойчивите иновации, както и да се определят конкретни препоръки за политики. Идентифицираните примери за устойчиви иновации са събрани в онлайн библиотека, наречена Касипедия, която ще бъде широко достъпна през 2015 г.

Ключовите дейности по проекта се изпълняват във всички държави в Общността чрез консорциум от 19 основни партньори от 12 страни-членки и са подкрепени от мрежа от национални експерти от останалите 16 държави в ЕС.

Консорциумът включва университети, общински власти, независими изследователски организации, МСП и организации на гражданското общество. Изпълнението на КАСИ ще продължи 42 месеца. Допълнителна информация за проекта може да бъде получена на уебстраницата: <http://www.casi2020.eu>.

SI-Drive

Фондация ПИК е партньор в проекта „Социални иновации – движеща сила за социална промяна“ (SI-DRIVE) който започна в началото на 2014 г. Целта на проекта е да се подпомогне разбирането на социалните иновации чрез интегриране на теории и изследователски методи в търсене на нова изследователска парадигма за този вид иновации. SI-DRIVE се опитва да преодолее слабостите, съществуващи в направените до момента проучвания по темата, за да успее да разясни факторите за успех на социалните иновации, както и връзката между тях и социалната промяна. В проекта участват партньори от 15 страни от ЕС и 11 други държави.

За да постигне амбициозната си цел, проектът ще:

- изследва примери за социални иновации от осем различни региона в Европа и света, за да събере данни, които ще позволят по-доброто разбиране на социалните, икономическите, културните, историческите и религиозните фактори, които влияят върху развитието на социалните иновации;
- анализира специфичната среда в различни страни и райони, за да се идентифицират факторите, които правят определени места благоприятни (или точно обратното) за развитието на социални иновации. Специфичните особености на средата ще бъдат разглеждани в паралел с дълбочинен анализ

на примери за социални иновации в седем сфери (образование, заетост, околна среда и климатични промени, енергетика, транспорт и мобилност, здравеопазване и социални услуги, намаляване на бедността и устойчиво развитие), за да се постигне по-добро разбиране на конкретните практики, както и взаимодействието им със средата, в която са възникнали;

- проведе проучвания, подкрепящи създаването на политики, които да подпомагат социалните иновации, и ще организира кръгли маси, за да се вземат предвид вижданията и реалните възможности за действие на законодателите и другите заинтересовани лица;
- популяризира социалните иновации като начин за осъществяване на положителна промяна в обществото, както и възможност за постигане на мечтаните цели, поставени в Европа и други части на света.

Фондация ПИК е ангажирана в по-доброто разбиране на специфичните за даден контекст ограничения и движещи сили в сферите на енергетиката, образованието и околната среда, както и за изследване на конкретни примери за социални иновации в тези три области. През 2014 г. Фондацията започна да набира необходимата информация за енергетиката в България, Естония, Латвия, Литва, Полша и Румъния, както и за образованието в България, Чехия, Унгария и Полша.

CCIC

2014 г. бе финална за проекта “Сложни предизвикателства - иновативни градовете” (CCIC), стартирал през януари 2012 г. като партньорство между 14 организации от 10 държави. Проектът бе реализиран с подкрепата на програма INTERREG IVC и Министерството на регионалното развитие на Република България и изследва възможностите за успешна и устойчива политика в

сферата на иновациите в публичния сектор чрез фокусиране върху местните и регионалните власти в Европа. Като единствена организация в консорциума, която не е публична институция, Фондация ПИК изпълняваше уникална за проекта роля, а именно - предоставянето на експертни знания в сферата на политиките, свързани с наука, технологии и иновации.

Един от основните резултати на проекта е разработеният през 2014 г. от Фондация ПИК доклад с препоръки, чиято цел е да предостави насоки за това как местните и регионалните власти могат да подобрят своя иновационен потенциал. Докладът представя актуалните заключения от проекта и формулира препоръки във връзка с:

- управлението на иновациите в публичния сектор от регионалните и местните власти, включително генерирането, дизайна и внедряването на им, както и трансфера на добри практики;
- национални и европейски инициативи, които могат да стимулират и подпомогнат трансфера на добри практики сред европейските региони и общини.

Докладът набляга върху важноста на участието и сътрудничеството с граждани и заинтересовани страни в процесите на разработване на иновативни услуги. За да бъдат създадени устойчиви от социална, икономическа и екологична гледна точка решения, които биха били от полза за всички заинтересовани страни, те трябва да бъдат ангажирани в процеса на разработване на иновациите на местно и регионално

равнище. В някои случаи е необходимо управленските структури да бъдат променени така, че да могат да бъдат взети предвид мненията - формирани в процес на постоянен диалог, обсъждане и консултация - на различните обществени групи. Гражданите, които са директни ползватели на публичните услуги, трябва да бъдат активни участници и съавтори в процеса на разработване на иновативни публични услуги. Единствено по този начин местните и регионалните власти могат адекватно да отговорят на нуждите и очакванията на гражданите по отношение на предоставяните публичните услуги.

Имайки предвид сложността на предизвикателствата, пред които европейските общества са изправени и чието разрешаване изисква широк набор от знания и умения, местните и регионалните власти, бизнесът и гражданските организации трябва активно да търсят възможности за сътрудничество и съвместно изработване на решения, които са от полза за всички заинтересовани страни. Доверието между тези организации е ключово и трябва да бъде градено в дългосрочен план чрез партньорства, базирани на общи интереси, прозрачност, ясни правила и изпълнени ангажименти.

EVAL-INNO

През 2014 г. приключи изпълнението на проекта „Укрепване на капацитета за оценка в областта на изследванията, технологиите и иновациите в Югоизточна Европа“ (EVAL-INNO). Успешно беше постигната целта на проекта, а именно подобряване на националния (в Австрия, България, Гърция, Унгария, Черна гора и Сърбия) и регионалния (Югоизточна Европа) капацитет за оценка на програмите, свързани с научните изследвания, технологиите и иновациите, както и на практиките за обществени поръчки. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, в качеството си на партньор по проекта от българска страна, участва в следните дейности:

- На 15-16 януари 2014 г. Фондацията взе участие в събитието „Подпомагане развитието на култура за оценка на научните изследвания, технологиите и иновациите в региона на Югоизточна Европа.“ По време на проведения в Будапеща семинар бяха представени резултатите от пилотната оценка на иновационни и научноизследователски програми, както и от сравнителния анализ на публични организации, ориентирани към приложните научни изследвания. Провеждането на пилотните дейности беше от полза и за двете страни – оценители и оценени програми и институции.

- На 14 май 2014 г. в София Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ организира събитие, по време на което бе представено „Проучване за оценка на нуждите“, акцентиращо върху практиките за възлагане на обществени поръчки за оценка на НИРД в различните страни от Югоизточна Европа. Главен лектор на събитието бе проф. Лена Ципури, от Центъра за финансови изследвания към Атинския университет.
- На 5 и 6 юни 2014 г. представители на Центъра за социални иновации (Австрия) и на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ посетиха Македония и Косово, за да представят основните дейности по проекта EVAL-INNO и да насърчат разпространението на културата за оценка на НИРД в бъдеще.
- Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ изготви сравнителни анализи на Института по електроника, Института по биофизика и биомедицинско инженерство и на Института по биология и имунология на размножаването.
- Резултатите от проекта EVAL-INNO бяха обобщени в заключителен

доклад, наблюдаващ на стратегическата важност на НИРД оценките, които са изправени пред все по-големи предизвикателства поради съществуващите различия в иновационната политика и финансирането ѝ в различните страни. Важността на НИРД оценките се подсилва както от увеличаващите се национални бюджети за научни изследвания, технологично развитие и иновации, така и от необходимостта да се разработят и оценят политики, свързващи традиционни законодателни области. Докладът представя конкретни доказателства за напредъка, постигнат от проекта EVAL-INNO, като дава представа за тенденциите в областта на текущите оценки на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите. Също така той подчертава и необходимостта от подобни инициативи в бъдеще.

На 25-26 март 2014 г. партньорите по EVAL-INNO успешно организираха заключителна конференция по проекта, представяйки постигнатите резултати и възможното им бъдещо приложение. Събитието беше проведено в сградата на Австрийското федерално министерство на науката, научните изследвания и икономиката във Виена

Сравнителните анализи за България

и събра значителен брой участници от Югоизточна Европа като министерства, занимаващи се с оценка на НИРД, възлагащи органи, оценители и учени с опит в тази сфера. Участниците бяха информирани за настоящата ситуация в областта на оценяване на научните изследвания, технологиите и иновациите, както и за дейностите на проекта EVAL-INNO. Като следваща стъпка бе предложена и обсъдена рамка за бъдещо сътрудничество на страните от Югоизточна Европа.

Корицата на заключителния доклад на EVAL-INNO

Участниците в заключителната конференция на проекта EVAL-INNO, 25-26 март 2014 г., Виена

RIM Plus

Проектът „Регионален иновационен монитор плюс“ (RIM Plus), финансиран от Генерална дирекция „Предприятия и промишленост“ към Европейската комисия, има за цел да подпомогне регионите в подобряването на политиките, свързани с иновации, чрез разработването на по-добра и по-хармонизирана експертиза в областта на иновационната политика. Фондация ПИК е национален координатор на инициативата, която чрез своята мрежа от експерти обхваща двадесет от страните-членки на Европейския съюз. В основата на RIM Plus е база данни с информация за около 200 района, включваща:

- интернет-базирана платформа с регионални мерки за подкрепа

на иновациите, стратегически документи и информация за организации във всяка от участващите държави;

- единна точка за достъп за разпространение на добри практики в областта на регионалната иновационна политика в Европа;
- мрежа от регионални експерти със специализации в различни тематични области и предоставяне на услуги чрез хъб на знанието;
- организиране на серия от мероприятия;
- нова платформа за комуникация между заинтересованите страни в сферата на иновациите.

През 2014 г. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ актуализира профилите на шестте български района за планиране, като се фокусира върху промените и тенденциите в сферите на икономическото развитие, изследователската дейност и иновациите, институционалната среда и управлението на иновационната политика. Също така профилите на

представените регионални организации бяха допълнени с най-новите проекти и инициативи в сферата на иновациите. С оглед на ангажимента на Комисията да подсили своята политика в областта на промишлеността през 2014 г. RIM Plus се фокусира върху мерки и проекти в подкрепа на производства, използващи иновативни технологии с цел подобряване на продукти или процеси.

Европейска платформа за иновации, основани на дизайн

Европейската платформа за иновации, основани на дизайн (EDIP), е специално разработена уеб платформа с вградена в нея програма, представяща събития за споделяне на знания, конференции, обучения и оказване на взаимна партньорска подкрепа. Тя е създадена, за да стимулира навлизането на дейности, свързани с иновации, основани на дизайна, сред авторите на политики в Европейския съюз, като помогне на съответните заинтересовани лица да разберат как да прилагат този вид иновации. Платформата ще съпоставя, усъвършенства и разпространява данни и инструменти, чрез прилагането на които може да бъде подобрена конкурентоспособността на бизнеса, както и да бъдат подкрепени иновациите в обществените услуги. Тя ще работи активно върху превръщането на събраното знание, от една страна, в модули за обучение, а от друга, в законодателни действия. В рамките на EDIP ще бъде създадена фокусирана върху потребителите уеб-платформа и ще бъде предоставена програма, включваща дейности за подкрепа на основаните на дизайн иновации в целия ЕС. Платформата ще бъде насочена към бизнес посредници (по-специално тези, подкрепящи малките и средните предприятия), автори на политики и служители от публичния сектор. Ще се даде възможност и за нови дебати между представители на публичния и частния сектор, които да представят вижданията си за бъдещата роля на дизайна в областта на иновациите и конкурентоспособността.

Платформата за иновации, основани на дизайн:

- създава онлайн пространство за учене, споделяне, тестване и проучване на познанията за дизайна и иновациите в цяла Европа;
- усъвършенства инструменти и техники чрез мрежи и заинтересовани страни, които обикновено не взаимодействат помежду си, и
- събира на едно място съответните заинтересовани страни и участници от цяла Европа.

В комбинация тези дейности помагат на правителствата в ЕС и на Европейската комисия да окажат подкрепа на иновациите, основани на дизайн, както и на насочения към потребителите подход на програмите, които финансират изследователски и образователни дейности. В крайна сметка, платформата е от полза за европейската икономика и общество, тъй като подкрепя авторите на политики, бизнес посредниците и администраторите от публичния сектор в стремежа им да увеличат приложението на иновации, основани на дизайн, в ЕС. Тези ползи се реализират чрез постигането на следните ключови резултати:

- За Европейската комисия и всички заинтересовани лица: по-добър достъп до ключови данни и по-лесно разпространение на най-актуалните добри практики чрез уеб-платформата и чрез нетуъркинг-дейности. Диалог с експерти и

ключови заинтересовани страни от Европа, водещ до по-добро разбиране и повишено използване на политики, основани на дизайн.

- За авторите на политики: повишена осведоменост за възможността иновациите, основани на дизайна, да доведат до създаване на икономическа стойност и конкурентоспособност, да подобрят обществените услуги и да създадат ефикасни такива, насочени към гражданите. На авторите на политики ще бъдат представени ключови данни за икономическите и други въздействия на дизайна; също така те ще разберат как да изградят капацитет и увереност при употребата на методи, основани на дизайн.
- За бизнес посредници (и за предприятия): подобрен достъп до доказан опит и знания, възможности за тестване на съществуващи програми и инструменти, както и до такива за създаване на специфично за даден район съдържание. Посредниците биха могли да улеснят взаимодействието и сътрудничеството между европейските компании, които инвестират в основани на дизайн иновации като конкурентно предимство, а също така ще получат възможност да обсъждат новите предизвикателства с представители на бизнеса.
- За администратори от публичния

сектор: Подобрен достъп до мнения на водещи експерти и до данни, свързани с предоставянето на услуги основани на дизайна, както и на възможности да се тестват, изследват и приложат като пилотна дейност различни инструменти и подходи. Администраторите от публичния сектор ще имат достъп и до ментори, а също така ще бъдат и достатъчно осведомени, за да се чувстват уверени при прилагането - чрез национални или регионални програми - на основани на дизайна иновации в обществените услуги.

През 2014 г., която бе първата от изпълнението на проекта, екипът се съсредоточи върху процеса на събиране на информация. За изграждането на база данни бяха разработени казуси и добри практики, касаещи както политики, свързани с дизайна, така и примери от бизнеса. Фондация ПИК участва в разработването на два казуса и пет способа/инструмента чрез предоставянето на примери за възможности за финансиране, както и за най-актуално знание от сферата на политиките, ориентирани към иновации, основани на дизайна. Беше събрана и информация за съществуващи програми на Европейската комисия, които финансират дейности, свързани с иновациите, основани на дизайна, като например Хоризонт 2020, COSME и структурните фондове. Беше издаден доклад за възможностите за финансиране, предоставени от програмите на Европейската комисия.

Трансфер на технологии и подкрепа за бизнеса

KNOW-HUB

Проектът „Повишаване на регионалния капацитет в стратегическото управление на иновационните политики“ (KNOW-HUB), подкрепен финансово от INTERREG IVC, има за цел да обогати и обмени опита на европейските региони в разработването и прилагането на стратегии за интелигентна специализация (RIS3). В този 3-годишен проект, който успешно приключи в края на 2014 г., участваха 13 организации от 10 европейски региона, които споделиха добри практики и решения за по-добри регионални политики в областта на иновациите.

В рамките на KNOW-HUB Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ разработи методология и ръководи процеса по партньорска проверка, т.нар. peer reviews - посещения за по-задълбочено проучване на местните политики и инструменти за иновации в партниращите си региони. Проучванията спомогнаха за идентифицирането на конкретни предизвикателства и добри практики, които имат потенциал за

обмен между регионите. Фондация ПИК, в партньорство с регионите на Долна Австрия и Великополска, разработи ръководство с въпросници и формуляри за дълбочинното проучване, подпомагащо систематизирането на информацията за всички региони. Екипът на Фондацията проведе и двудневно обучение по разработената методология за всички партньори в София.

По време на заключителната конференция на KNOW-HUB в Билбао, организирана съвместно със събитието AGORADA на EURADA през ноември 2014 г., партньорските проверки (peer reviews) бяха отбелязани от всички партньори като един от най-полезните етапи за идентификация на регионалните активи и обмен на знания в рамките на проекта. Партньорските посещения в проекта KNOW-HUB се различават по обхват, продължителност и форма на участие от методологията за peer reviews на Платформата за стратегии за интелигентна специализация (S3 Platform), като предоставят по-подробна информация за моментното състояние на иновационните политики в регионите.

Фондация ПИК координира и работата по набирането на добри практики, които да бъдат популяризирани сред регионите в ЕС. От 40 практически примера, идентифицирани в рамките на партньорските проверки, 20 са вече публикувани на интернет страницата

Заключителна конференция на проекта KNOW-HUB в Билбао, 19-20 ноември 2014 г.

Работно посещение в региона Долна Австрия, 9-10 октомври 2014 г.

на KNOW-HUB като най-добри и с най-голям потенциал за трансфер към други региони.

Чрез представяне на казуси и добри практики, KNOW-HUB партньорите участваха в серия от взаимни обучения по ключови предизвикателства. Обмените знания бяха използвани за разработването на планове за действие, персонализирани за всеки регион и включващи специфични мерки за интелигентна специализация.

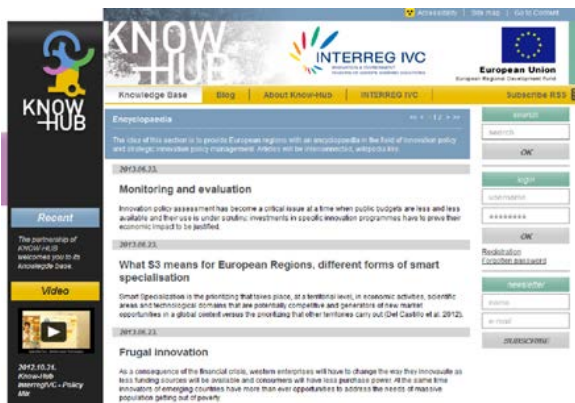
Във всички дейности Фондация ПИК тясно си сътрудничи с Община Габрово, българският район в проекта KNOW-HUB. Фондацията подкрепя и местната инициатива на общината за скрининг на икономическите резултати на местните компании, за да се идентифицират ключовите конкурентни предимства на региона.

През 2014 г. Фондация ПИК инициира допълнително работно посещение в региона Долна Австрия с цел опознаване на местните политики и инструменти за развитие и управление на клъстери, както и портфолиото

от услуги в подкрепа на МСП. В делегацията участваха представители от българския Клъстер по мехатроника и автоматизация, Министерство на икономиката, община Габрово и габровската фирма „Мехатроника“, победител в националния конкурс „Иновативно предприятие на годината 2013“.

Проектът KNOW-HUB поддържа интернет страница на адрес www.know-hub.eu, която разполага с енциклопедия за регионални иновационни стратегии и инструменти; директория с идентифицирани добри практики от партниращите региони; блог и бюлетин за важни събития и публикации в областта на интелигентни стратегии и инструменти на политиката в ЕС; кратки клипове и библиотека с интересни публикации и доклади.

KNOW-HUB публикува две практически ръководства с добри практики, идентифицирани от партньорските региони, и избрани wiki-статии от външните експерти, мобилизирани в рамките на проекта.

Уебсайт на проекта KNOW-HUB

ETNA Plus

Европейската транспортна мрежа от контактни лица (ETNA Plus) е инициатива на националните контактни лица в приоритет „Транспорт“ на програма Хоризонт 2020 и има за цел да стимулира иновациите във всички модалности на сектора чрез транснационално сътрудничество и активно привличане на

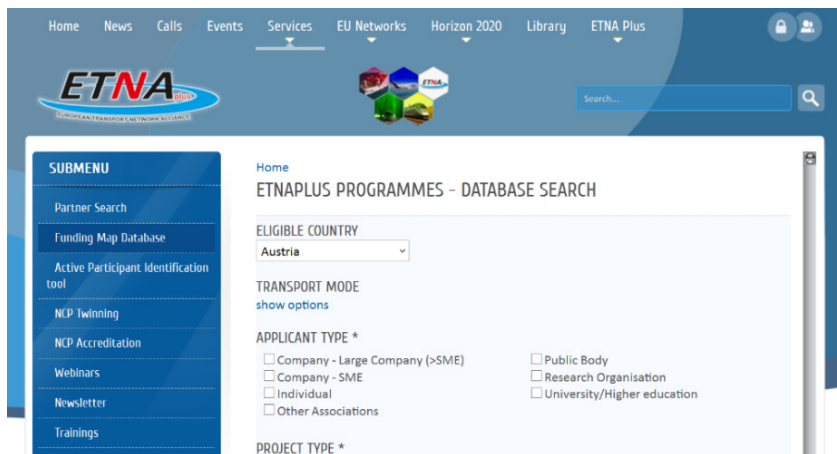
нови участници в европейски проекти. Освен контактните лица по „Транспорт“ в проекта участват и други заинтересовани организации, включително Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ като иновационен хъб и координатор на Enterprise Europe Network - България.

През 2014 г. партньорите по ETNA Plus разработиха редица инструменти и услуги за улесняване на участието в Хоризонт 2020 и в други подходящи източници на финансиране:

- **База данни с източници на финансиране**, която предоставя информация за националните и трансграничните инструменти за финансиране на изследвания и сътрудничество в сектор транспорт.
- **Инструмент за идентифициране на активни участници**, който предлага профили и контакти на най-активните организации в 7РП и Хоризонт 2020.
- **ETNA Plus уебинари** – полудневни международни онлайн срещи по теми, свързани с успешното кандидатстване по конкурсите на Хоризонт 2020.
- **ETNA Plus бюлетин**, който периодично предоставя актуални

- новини за изследвания и иновации в областта на транспорта.
- **ETNA Plus Academy** за цялостно обучение на малки групи от организации, които желаят да представят предложения в конкурсите по приоритет „Транспорт“ през 2015 година.
- **Брокерски събития** за създаване на партньорства за нови проекти по Хоризонт 2020.

Интернет страницата на проекта www.transport-ncps.net разполага с цялата необходима информация, свързана с европейските програми в областта на транспорта, като новини, бюлетини, обявени конкурси за кандидатстване по Хоризонт 2020, инструмент за търсене на партньори за проекти и учебителни материали.

Уебсайт на проекта ETNA Plus

Enterprise Europe Network – мрежата в подкрепа на предприемачеството

От създаването си през 2008 г. Enterprise Europe Network (EEN) не престава да разширява обхвата си като най-голямата бизнес консултантска мрежа в целия свят. Мисията на Enterprise Europe Network е да подпомага малките и средните предприятия да се възползват максимално от широките възможности за бизнес развитие на единния вътрешен пазар на Европейския съюз. Мрежата поддържа база данни с над 13 000 бизнес и технологични оферти на фирми от държавите в мрежата.

Същевременно Enterprise Europe Network представлява директна връзка между малките и средните предприятия (МСП) и европейските институции. Европейският съюз разполага с множество програми за финансиране и подпомагане на МСП, но често сложните процедури обезкуражават предприемачите. Една от целите на EEN е да съдейства при откриването на най-подходящата програма за всеки бизнес или предприемач и при намирането на точните партньори за съвместно

кандидатстване по проекти.

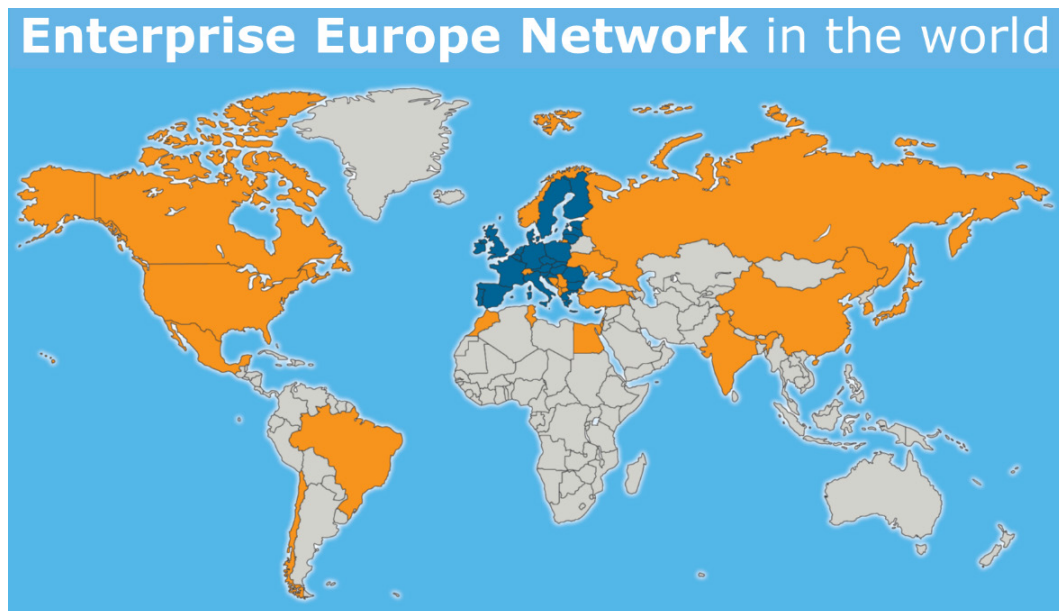
На глобално ниво EEN включва 600 информационно-консултантски звена към търговски камари, бизнес асоциации, изследователски организации и други структури, подкрепящи бизнеса на местно равнище в над 50 страни. В мрежата работят над 4500 експерти по технологичен трансфер, достъп до финансиране, стандарти на ЕС, СЕ маркировка, ДДС-законодателство и други, които ежедневно помагат на МСП да намерят партньори в чужбина, да реализират иновативни технологии или да се включат в развойна дейност по програмите на ЕС за изследвания и иновации.

От създаването на мрежата EEN преди 6 години Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ координира нейната дейност на територията на България. През 2014 г. мрежата на EEN включваше 14 организации в София, Пловдив, Сандански, Стара Загора, Враца, Ямбол, Добрич и Русе.

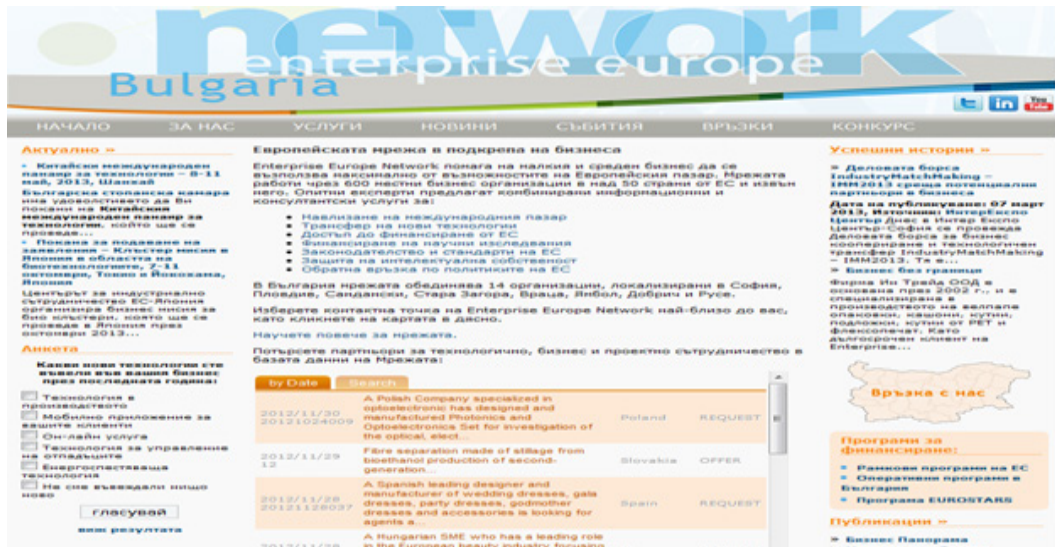
Карта на офисите на EEN

Фондация PIK поддържа и обновява уебсайта на Enterprise Europe Network – България, който е проектиран като уеб-базиран портал за предоставяне на информация за интегрирани бизнес, информационни и консултантски услуги с цел подкрепа на иновациите в България. Порталът функционира в няколко направления, всяко от които е съсредоточено върху приоритетите, заложи в програмата на мрежата. Всеки един от партньорите поддържа допълнителен, регионален сайт на мрежата.

Дейността на EEN-България през 2014 г. бе фокусирана върху различни сектори като ИКТ, който може да послужи като основа за по-бързото развитие на цялата икономика, както и традиционните за страната машиностроене, мехатроника и автоматизация, текстил, храни и други. Специален фокус беше поставен на сътрудничеството с активните клъстери в България – Фондация ПИК е член на Клъстера по мехатроника и автоматизация, както и на Асоциацията на бизнес-клъстерите в България.

Фондацията активно съдейства за укрепването на капацитета на доказаните клъстери в София и страната чрез своята експертиза в сферата на проектната дейност, интелигентната специализация и технологичния трансфер. По линия на EEN Фондация ПИК сътрудничи с клъстерите в разпространението на своите услуги в подкрепа на бизнеса, например, при участие в брокерски срещи и организиране на фирмени мисии.

Уеб-порталът на Enterprise Europe Network - България

Брокерски срещи, бизнес мисии и семинари

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ ежегодно организира бизнес и технологични брокерски събития в различни икономически сектори като инженеринг, машиностроене, ИКТ, зелени индустрии и др. Този вид предварително уговорени срещи улесняват контакта на бизнеса и изследователските организации в търсенето на нови технологии и бизнес и проектни партньорства (вкл. по европейските програми и инструменти за изследвания и иновации).

Фондацията активно съдейства за укрепването на капацитета на доказаните клъстери в София и страната чрез своята експертиза в сферата на проектната дейност, интелигентната специализация и технологичния трансфер. По линия на EEN Фондация ПИК сътрудничи с клъстерите в разпространението на своите услуги в подкрепа на бизнеса, например, при участие в брокерски срещи и организиране на фирмени мисии.

През 2014 г. Фондация ПИК се включи като вече традиционен съорганизатор в брокерските срещи на EEN в рамките на Mobile World Congress (Барселона, февруари 2014 г.) и CeBIT (Хановер,

март 2014 г.) – водещите международни изложения за информационни и комуникационни технологии. Осем български фирми от ИКТ-сектора се възползваха от възможността да посетят тези форуми и да срещнат потенциални бизнес и технологични партньори по време на брокерските срещи при преференциални условия, като например намалена такса за посещение на изложението, участие в паралелни събития, професионални консултации на място по въпросите на индустриалната собственост, проектното финансиране и др.

съвместно със своите чуждестранни партньори от Мрежата още 4 брокерски събития в рамките на изложения за машиностроене (Hannover Messe, Германия), спортни технологии (Шефийлд, Обединено кралство), е-правителство и е-здравеопазване (Виена, Австрия) и клъстерен мениджмънт (Яш, Румъния), в които още осем български компании и организации бяха подпомогнати в подготовката им за участие, както и на място по време на срещите.

През март 2014 г. съвместно с Българската стопанска камара, партньор в EEN-България, Фондация ПИК организира за втора поредна година бизнес и технологични брокерски срещи IndustryMatchMaking - IMM2013 в рамките на международни специализирани изложения за металургия, автоматизация и мехатроника, транспорт в Интер Експо Център-София. Този форум предостави отлична възможност за фирми и организации от България и чужбина да създадат ценни бизнес контакти, да осъществят технологични трансфери или да участват съвместно в европейски проекти за конкурентоспособност и иновации. Фирмите обмениха опит и идеи, взаимно представяха постиженията си и се запознаха с актуалните тенденции в техния бизнес.

По време на Европейската седмица на малките и средните предприятия (29 септември – 5 октомври 2014 г.) Enterprise Europe Network при Фондация ПИК

организира съвместно с Националната агенция за регионално развитие на Сърбия (партньор в EEN) бизнес мисия на сръбски фирми в София. 18 фирми от България и Сърбия с общо 40 оферти и заявки за бизнес или технологично сътрудничество в сферата на производството, енергетиката и сектора на услугите обмениха опит и обсъждаха начините за въвеждане на практики за иновативна работна среда, включително организационна структура, управление на човешките ресурси, вътрешен ред за вземане на решения, взаимоотношения с клиенти и доставчици и други. Бизнес мисията включваше сесия с кратки презентации на участващите организации, представящи и иновациите в работната им среда, последвана от двустранни срещи за популяризиране и обмен на тези иновативни практики между регистрираните участници.

В ролята си на координатор на българския EEN консорциум, Фондация ПИК постоянно организира вътрешни за консорциума събития, както и срещи на заинтересовани страни (в рамките на Бизнес клуба по иновации на Фондация ПИК и Асоциацията на бизнес-клъстерите), информационни дни и обучителни семинари за бизнеса, отговаряйки на потребността от практична информация в сфери като достъп до европейско финансиране през новия рамков период 2014-2020 г., защита на интелектуалната собственост, интернационализация на бизнеса и др.

Ляво: Фирмена презентация по време на бизнес мисията на сръбски фирми в София, организирана от EEN на 30 септември 2014 г.; дясно: двустранни срещи между участниците в мисията.

Горе ляво: Семинар „Възможности за развитие и финансиране на иновациите в малките и средните предприятия“ (10 юли 2014 г.); горе дясно: Участници в дискусията „Социални и зелени иновации: междусекторно сътрудничество и клъстериране“ на Бизнес клуба за иновации към Фондация ПИК (8 октомври 2014 г.); долу ляво: Семинар „Интелектуална собственост и конкурентоспособност на МСП в Европа“ (29 октомври 2014 г.); долу дясно: г-н Simon Cheetham – ръководител на SME IPR Helpdesk в Китай и Югоизточна Азия и лектор на семинара (29 октомври 2014 г.)

През 2014 г. експертите на Enterprise Europe Network при Фондация ПИК проведоха задълбочени консултации по въпроси, свързани с интернационализацията на бизнеса, технологичния трансфер и включване в европейски програми, на повече от 150 нови организации (в допълнение на редовните клиенти на Мрежата от 2008 г. насам), от които над половината са малки и средни предприятия. 40 български фирми са участвали в организирани от EEN брокерски срещи и бизнес мисии у нас и в чужбина. Над 140 са установените, благодарение на EEN, контакти с цел бизнес или технологично сътрудничество между български и чужди фирми.

Enterprise Europe Network ще продължи да работи в подкрепа на българските предприемачи и през новия рамков период 2014 - 2020 г. В рамките на дейността на Мрежата в България Фондация ПИК е определена от Европейската комисия като контактна точка за Инструмента за МСП на европейската програма за изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ – нов финансов инструмент за подкрепа на високо иновативни малки и средни предприятия в Европа. За тази цел експерт на Фондация ПИК премина обучение и беше лицензиран от *IMP3rove Academy* – утвърдена международна методология за оценяване и подобряване на мениджмънта на иновации във фирмите.

ICT for AgeingWell

През 2014 г. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ продължи участието си в тематичната мрежа „ICT for AgeingWell“, финансирана от Програмата за конкурентоспособност и иновации на ЕК. Този проект си поставя за цел да създаде и развива европейска мрежа за подобряване на качеството на живот на възрастните хора чрез насърчаване навлизането на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) за достойно остаряване.

Продължителността на живота на европейците нараства все повече благодарение на икономическото развитие и напредъка на медицината и здравните грижи. ИКТ-решенията за достойно остаряване са неотменна част от осигуряването на качествен живот на застаряващото население на Европа. Съществуват редица инициативи на европейско, национално и регионално равнище, които не са интегрирани помежду си, а действат напълно независимо една от друга.

Ето защо целта на тематичната мрежа **AgeingWell** е да създаде общност, която да събере на едно място водещите национални и регионални инициативи и организации, действащи в сферата на ИКТ за достойно остаряване и да подобри комуникацията и сътрудничеството между тях. За да постигне тази цел, през 2014 г. година екипът на

Фондация ПИК продължи усилията си за популяризиране на мрежата и повишаване на осведомеността за възможностите пред ИКТ индустрията в тази сфера.

Заедно с партньорите в мрежата, Фондация ПИК участва в международния Форум за е-здравеопазване 2014, проведен в Атина, Гърция, в периода 12-14 май. Организираният от мрежата уъркшоп на тема „ИКТ решения за независим живот в дома“ беше част от официалната програма на форума. 40 заинтересовани представители от сектора на ИКТ и здравеопазването, разработчици и доставчици на помощни технологии и крайни потребители дискутираха въздействието на такива решения върху качеството на живот на възрастните хора и техните професионални и домашни асистенти.

Експерти на фондацията взеха участие в партньорската оценка на 40 добри практики в телемедицината и електронното здравеопазване, както и в съставянето на наръчник, включващ инструменти, подкрепящи заинтересованите страни в сферата на ИКТ и здравеопазването при разработването на ИКТ-решения, предназначени за европейците в третата възраст. Резултатите от тези дейности са обявени на уеб портала на мрежата www.ict-ageingwell.net.

Участници в работна среща на тема „ИКТ решения за независим живот в дома“, eHealth Forum 2014, Атина

Наред с това Фондация ПИК редовно подава информация за обогатяване на т.нар. център на знанието на портала.

Фондацията привлече като ключов асоцииран член на мрежата „Интерконсулт България“ – наградена в категорията „Иновационен хъб“ на Конкурса за иновативно предприятие на 2013 г. българска ИКТ-фирма с интерес в тази все по-разрастваща се ниша.

EUWIN

АРК Консултинг продължи партньорството си с „Общоевропейската мрежа за иновации на работното място“ (EUWIN) и през 2014 г. Целта на EUWIN е да спомогне за оползотворяването на творческия потенциал на работната сила в Европа чрез насърчаване въвеждането на иновации на работното място. Според доклад на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа, озаглавен „Преглед на иновациите на работното място и тяхната връзка с трудовата безопасност и здраве“, тези иновации включват промени в организационните практики, свързани с управлението, организацията и разгръщането на потенциала на човешките и нематериалните ресурси, което едновременно води до подобряване на работата на организациите, както и до по-голяма удовлетвореност на служителите.

За да подкрепи този вид иновации, АРК Консултинг организира и бе домакин на събитие на тема „Съвременни работни места за съвременен бизнес“, което беше проведено в рамките на мрежата на 29 и 30 септември в София. На мероприятиято присъстваха бизнес лидери и представители на държавни и местни институции от цяла Европа. Имаше участници от Сърбия, Румъния, България, Великобритания, Холандия, Франция, Испания и Белгия.

Конференцията включваше теми, свързани със същността на иновациите на работното място, както и начина, по който те могат да помогнат на различните страни и региони да станат по-конкурентоспособни. Бяха обсъдени

Тематичната мрежа **Ageing Well** е отворена към ИКТ фирми, здравни заведения и други публични или частни доставчици на здравни услуги, кълстери, осигурителни дружества, заинтересовани инвеститори, местни власти. Създадена през 2012 г., мрежата вече включва над 80 подобни организации от целия Европейски съюз.

и възможностите за разпространението на подобен тип иновации в България. По време на конференцията участниците споделиха своя личен опит от прилагането на иновации на работното място в техните организации и обсъдиха начините, по които тези иновации биха могли да бъдат адаптирани и внедрени и на други работни места.

В резултат на проведените дискусии бяха изведени следните заключения:

- Иновациите на работното място постепенно започват да навлизат и в България.
- Иновациите на работното място все още не са обект на национална иновационна политика.
- Нужно е време, за да се види конкретен резултат от въвеждането на иновации на работното място.
- Важно е да има фирми, които да споделят положителния резултат от иновациите на работното място, които са въвели.
- Нужно е да има комуникация между правителство, научни среди и фирми с цел обединяване около решаването на общите проблеми, касаещи творчеството и продуктивността на работното място.

Участието на АРК Консултинг в „Общоевропейската мрежа за иновации на работното място“ стана повод за включването на отделен раздел, посветен на иновациите на работното място в България, в *Innovation.bg*, който е най-авторитетният ежегоден

доклад, представящ състоянието на националната иновационна система в страната. Той описва конкретни иновации на работното място, които са били успешно въведени в организации

в страната, както и академични заключения по отношение на ефектите, които националната култура би могла да има върху успешното въвеждане на иновации на работното място в бъдеще.

Трето проучване на европейските фирми

Третото проучване на европейските фирми събра бизнес практики от компании с десет или повече служители от всички 28 страни-членки на ЕС, както и от Македония, Исландия, Черна гора и Турция. Над 30 000 фирми бяха анкетираны по теми, включващи организацията на труда, практиките в областта на човешките ресурси, участието на служителите в управлението и социалния диалог, както и начина, по който тези практики подкрепят „интелигентния растеж“. В рамките на възложена през 2014 г. от Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) дейност, Фондация ПИК проведе допълващи качествени интервюта и фокус групи, свързани с разработването и въвеждането на иновации на работното място в българските фирми. Бяха проведени посещения на място, целящи да проучат конкретни примери за подобен вид иновации, мотивите за тяхното въвеждане, етапите им на изпълнение, както и тяхното въздействие

и резултатите от прилагането им. Интервютата и фокус-групите бяха проведени както с мениджъри, така и със служители, което спомогна да се обхванат различните мотивации и възгледи на всички участници в процеса. Събраната информация беше използвана за разработването на отделни казуси, включващи конкретни примери за иновации на работното място, въведени в български компании. Съгласно методологията на проучването, тези иновационни практики бяха класифицирани в една или повече от следните категории:

- практики, свързани с организация на работата;
- структура и системи;
- практики, свързани с придобиване на знания, и дискуссионни практики за цялостно подобряване на работната среда, както и
- партньорство на работното място.

BOO-Games

През 2014 г. фокусът на дейността на фондацията в рамките на Boo-Games бе върху трансфера на добри практики от страни с дългогодишни традиции в гейминг-сектора към България, където тази индустрия е все още в начален етап на развитие. Трансферът бе извършен чрез осъществяването на пилотна дейност, целяща да подкрепи сектора в страната. За да развие добре обоснована концепция за пилотната дейност, Фондация ПИК използва следните резултати от проекта от предходните две години: „Регионален аналитичен доклад“, „Насърчаване на европейската гейминг индустрия: Препоръки за подпомагане на гейминг индустрията в 10 европейски региона“,

както и „Ръководство за добри практики в сферата на гейминга“ в допълнение към прилагането на ноу-хау, придобито по време на участие в различни тематични семинари, проведени в периода 2012-2013 г. Вдъхновена от три добри практики от Астурия, Испания, фондацията осъществи пилотната дейност в България, като покани фирмите от сектора да участват в новосъздадената гейминг категория в конкурса „Иновативно предприятие на годината 2014 г.“, проведен в рамките на Десетия национален иновационен форум.

По време на изпълнението на пилотната дейност Фондация ПИК тясно си сътрудничи с останалите партньори по

проекта, които наблюдаваха и оценяваха напредъка ѝ, както и със съответните заинтересовани страни, като например участниците в работната среща „Подкрепа за гейминг индустрията“, която се проведе на 13 юни 2014 г. в сградата на Представителството на Европейската комисия в София. Сред участниците бяха гейминг компании и стартиращи фирми, представители на Българската асоциация по информационни технологии (БАИТ) и студенти, изучаващи информационни и комуникационни технологии. Целта на срещата беше да се доразвие концепцията за пилотната дейност чрез включване на идеите на фирмите в бранша, които са потенциални кандидати за гейминг категорията в десетото издание на конкурса.

Иновационният форум се организира ежегодно, което гарантира устойчивостта на практиката дори след приключването на Boo-Games. Освен това участието на гейминг компании в такава среща на високо равнище доведе до:

- подпомагане на гейминг индустрията чрез представяне и промотиране на сектора сред законодателите;
- осигуряване на възможности за създаване на междусекторна мрежа чрез предоставяне на място за среща на гейминг сектора с представители и заинтересовани страни от други сфери на дейност;
- осигуряване на достъп до иновации и тенденции в множество различни области.

Също така през 2014 г. Фондация ПИК участва в следните конференции

и семинари, свързани с гейминг индустрията:

- „Международна конференция за обмен на добри практики“, която се проведе на 23 януари 2014г. в Малта.
- „Ден на компютърните игри 2014“, който се проведе на 3 април 2014 г. в Университета за приложни науки в Залцбург, Австрия.
- Семинар на тема „Създаване на сериозни игри“, организиран на 25 септември във факултета за компютърни игри на университета НКУ в Хилверсум, Холандия.

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ присъства и на заключителното събитие по Boo-Games, което бе организирано в рамките на конференцията LAUNCH Future Digital Gaming & Digital Conference 2014, която се проведе на 21 ноември 2014 г. в Центъра за иновации към научния парк на Бирмингам. Партньорът от българска страна имаше за задача да покани законодател от България за участие в дискусияния панел на конференцията, озаглавена „Boo-Games, практики от ЕС: регионално и национално подпомагане на сектора на видео игрите“. Ръководителят на отдел „Европейски програми и проекти“ към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, г-жа Тотка Чернаева, прие поканата на Фондация ПИК и представи България по време на дискусията, чиято основна цел бе да се обмени опит в областта на мерките за подпомагане на гейминг сектора с други автори на политики от Австрия и Италия.

JamToday

Проектът „European Game Jam Learning Hub“ (JamToday), финансиран от „Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации“ (РПКИ) на Европейската комисия, цели предоставянето на подкрепа за създаването и разпространението на дигитални образователни игри в Европа. Това се постига чрез организиране на „game jam“ събития, в които участват хора от

различни сфери като художници, гейм дизайнери, компютърни програмисти, любители и деца, с цел разработване на компютърни игри в рамките на предварително определено време. Проектът обединява 26 партньори от 10 европейски страни, включващи Холандия, Германия, Белгия, Великобритания, Италия, Австрия, Швейцария, Испания, Франция и България.

2014 г. бе първата от общи трите години, в които проекта JamToday се изпълнява. Докато втората и третата година ще са фокусирани върху събития, свързани, респективно, с преминаването към по-здравословен начин на живот и подкрепа за обучението по математика, то през първата година бе наблегнато върху подобряване на ИКТ-уменията.

В периода 13-15 юни 2014 г. Фондация ПИК организира EcaHack Game Jam, на който присъстваха ученици, родители, обучители по ИКТ, предприемачи и представители на браншови сдружения и държавни институции, за да обсъдят как развитието на умения в областта на ИКТ може да бъде постигнато чрез разработване на игри и мобилни приложения. Тридневното събитие включваше семинар на 13 юни и Хакатон на 14 и 15 юни, по време на който бяха използвани специално разработените за деца програми за създаване на игри за мобилни устройства Scratch и App

Inventor. Семинарът и така нареченият „game jam“ поставиха началото на редовни месечни събития в рамките на Coder Dojo, целящи да развият ИКТ уменията на учениците. Резултатите от отделните „game jam“ мероприятия ще бъдат представени по време на три фестивала, които ще бъдат организирани в рамките на проекта JamToday. Фестивалите ще привлекат компании и експерти в сферата на дигиталните игри, чиято роля ще бъде да помогнат при разпространението на генерираното по време на проекта знание, както и да гарантират, че разработените игри имат необходимия образователен характер. Всички тези дейности ще бъдат систематизирани в доклади, които ще служат като ръководство за организирането на следващи „game jam“ събития, както в рамките на проекта JamToday, така и след неговото приключване.

Разработчик на компютърни игри представя своя продукт по време на конференцията JamToday (най-вляво); от ляво на дясно: Николай Багински, Изпълнителен директор на Фондация ПИК; Джон Бигар, Посланик на Ирландия в България, Армения и Грузия; Агриана Димова и Тодор Яльмов от Фондация ПИК.

Защита на децата и младите хора в интернет

За по-добро бъдеще за децата

Една от приоритетните области на работа на Фондация ПИК през годината беше свързана с подобряване на условията за живот и развитие и гарантиране на по-сигурна и подкрепяща среда за децата. Разнообразните дейности в тази сфера бяха подкрепени от програма „Безопасен интернет“ на Европейската комисия, швейцарската Фондация „Оук“ и Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство.

Като координатор на националния Център за безопасен интернет, част от европейската мрежа от 30 центъра Insafe и от Международната асоциация на интернет горещи линии за борба със сексуалната експлоатация на деца и детската порнография INHOPE, фондацията получи и обработи над 2000 сигнала за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет, по които бяха предприети действия, включително предаване за по-нататъшно разследване на Държавната агенция за национална сигурност или на партньорски горещи линии в тези от 42-те държави-членки на INHOPE, където беше базирано съдържанието.

През българската линия за онлайн безопасност чрез консултиране по проблеми, свързани с използването на интернет и мобилни комуникации от децата, на кратък номер 124 123, както и през скайп, електронна поща и онлайн разговор с консултант в реално време, бяха дадени над 400 консултации на деца, родители и учители.

Макар че защитата на децата в онлайн пространството е изключително важна, още по-важна е превенцията. През годината бяха обучени над 80 учители на различни методи за работа с учениците за повишаване на тяхната информираност и умения за предотвратяване на рисковете в интернет. Разработената заедно с Асоциация „Родители“ методика „Превенция на виртуално и реално насилие чрез интерактивно обучение в училище“ продължи да се прилага в над 170 училища в 5 града в страната. Проведени бяха обучения на секретари на местните Комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, на социални работници и други професионалисти, работещи с деца. Проведени бяха и над 30 обучения на ученици от различни училища в страната.

В Деня за безопасен интернет на мястото на събитието беше направена изложба от рисунки на ученици от начален клас, направени в рамките на кампанията.

Млади хора с творческо мислене представиха свои проекти и идеи за превръщане на интернет в по-сигурно и полезно за децата пространство.

Фондация ПИК разработи с подкрепата на Община Варна методика и наръчник за обучители на връстници „Рисково поведение в интернет и трафик на хора“. За използване на методиката бяха обучени 40 младежи и девойки от училищни превенционни клубове във Варна.

Своеобразен пик на дейностите на Центъра за безопасен интернет беше провеждането на конкурси, събития и кампании около ежегодния международен Ден за безопасен интернет на 11 февруари. Самият ден беше отбелязан в представителството на Европейската комисия и Европейския парламент в София с активното участие на близо 100 ученика.

Сред най-добрите начини за превенция на рисково поведение онлайн е едновременното ангажиране на родител и дете в някакъв вид онлайн дейност, както и обучението на децата от най-ранна възраст за използване на технологиите за творчество. За да съчетае и двата важни фактора, Фондация ПИК се включи в международното движение Coder Dojo – клубове за обучение на малки деца за програмиране на компютърни игри. За целта се използват специално разработени за деца софтуери, които са

визуални и интуитивни. С голям успех бяха организирани три работилници, като специално беше въведено изискването детето да е придружено от родител, за да може екипната работата по разработване на дадената игра да продължи и у дома.

За да осигури възможност на децата и родителите да бъдат заедно в интернет, без да са физически заедно, с помощта на партньорите от Кабината.ком, беше разработена онлайн играта „Семейни дуели“. В нея семейни отбори, съставени от поне един родител и едно дете, имат ограничено време да отговорят правилно на случайно появяващи се въпроси от различни области на познанието, включително интернет и онлайн безопасност. Те могат да си препращат взаимно въпросите, което им дава възможност да бъдат заедно, макар и виртуално, и едновременно да обогатяват познанията си.

Важна роля за пълноценното израстване и възпитание на децата играе активното включване на бащите във всички области на техния живот. За да се разработи подходяща методика за ангажиране на бащите в училищния живот на децата, с участието на учители-доброволци от начален курс

Обученията на деца в първи стъпки в програмирането неизменно привличаха голям интерес, както от страна на децата, така и от техните родители.

от 7 софийски училища бяха разработени и изпробвани на практика различни видове извънкласни и класни дейности с участието на бащи или други важни за детето мъже. Едногодишната работа на този професионален панел доведе до създаването на методически наръчник за учители, съдържащ и примери от изпробваните в практиката успешни дейности за по-активно привличане на бащите в училище.

Паралелно с преките за конкретни целеви групи дейности, Фондация ПИК участва активно във формирането на политики в областта на грижата за децата, детското правосъдие и образованието. Фондацията взе участие в изработването на „Бележник 2013“, чиято цел бе да оцени колко успешно се справят държавните институции

при изпълнение задължения си за подобряване на общо благосъстоянието и сигурност на децата. „Бележник 2013“ беше подготвен от Националната мрежа за децата – коалиция от 125 неправителствени организации. Експерти на Фондация ПИК участваха и в изработването на годишния План за дейности на Държавната агенция за закрила на детето. В края на 2014 г. беше обявено намерение да бъде приет Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс с цел транспониране на директива 2011/92/ЕО на Европейския парламент и Съвета на ЕС за борба срещу сексуалната експлоатация на деца и детската порнография, в подготовката на който Фондация ПИК участва активно.

Форсайт

EnVision2020

2014-а отбеляза последната година на проекта EnВижън2020, както и края на двугодишния период на работа от страна на консорциума. Дейностите на Фондация ПИК през годината включиха:

- Провеждане на първа част на онлайн анкета за ключови технологии в периода януари-март 2014 г. Проучването оцени потенциала за внедряване на съвременни ключови енергийни технологии, определени като такива в Стратегическия Технологичен План (SET-Plan) на Европейския съюз. Общо 222 участника отговориха на въпросите от анкета, а Фондация ПИК, с помощта на външни експерти, изготви анализ на резултатите.
- Провеждане на втора част на онлайн анкетата за ключови технологии в периода март-май 2014 г. Второто проучване включи различни за всяка отделна страна технологии, които бяха определени като ключови за конкретната държава по време на регионалните работни срещи, проведени през 2013 г.

150 енергийни експерти взеха участие в тази част на онлайн анкетата. Фондация ПИК изготви структура за аналитичен доклад на базата на резултатите, която бе изпратена на партньорите по проекта заедно с данните за тяхната страна.

- Разработване на методология за провеждане на работни срещи за изготвяне на енергийни пътни карти. Методологията представи детайлно описание на стъпките, които да бъдат предприети, за да се подготвят пътните карти. Първият вариант на документа бе разработен в периода януари-март 2014 г. След представянето му на партньорите в Потенца, Италия, през март и след извършените няколкократно редакции методологията бе окончателно завършена през месец юни. След това, по време на международната среща в Солун, Гърция, в края на месец юни фондацията проведе обучение за правилното ѝ прилагане.

Представяне на методология за провеждане на работни срещи за изготвяне на енергийни пътни карти, 27 март 2014 г., Потенца, Италия

Обучение за прилагане на методология за провеждане на работни срещи за изготвяне на енергийни пътни карти, 29 юни, Солун, Гърция

- Изготвяне на публикация съвместно със Софийска енергийна агенция СОФЕНА за метода за изследване на бъдещето, използван в проекта ЕнВижън2020. Докладът със заглавие „Прилагане на форсайт метода за енергийно планиране на местно ниво в европейските градове и региони от Югоизточна Европа“ представя начина, по който методът за изследване на бъдещето, наречен форсайт, може да бъде използван в Югоизточна Европа с цел подкрепа за развитието на общинските стратегии за диверсификация на енергийния микс и насърчаване на зелените технологии в целевите райони. Публикацията беше официално представена пред енергийни експерти по време на Международния енергиен форум, проведен във Варна, България между 18 и 20 юни 2014 г. Форумът е ежегодното събитие, организирано от Научнотехническият съюз на енергетиците в България (НТСЕБ). Също така фондацията разработи доклад на тема „Метод за изследване на бъдещето с цел определяне на възможности за преминаване към по-зелен енергиен микс в градовете от Югоизточна Европа – пример от София, България.“
- Разработката беше публикувана в пети том на журнала за научни трудове на Международното Висше Бизнес Училище в Ботевград, България. 500 копия от журнала бяха разпространени в началото на 2014 г.
- Разработване на структура за представяне на добри финансови практики за въвеждане на нови форми на енергия. Образецът беше представен на консорциума през март. След отразяване на коментарите от страна на партньорите по проекта, завършената версия на структурата беше разпространена сред тях през месец май. Освен това от юли до октомври фондацията разработи структурата за последния ЕнВижън доклад, целящ представянето на знанията, генерирани по време на целия проект. В началото на октомври този доклад бе изпратен на партньорите, за да го допълнят със съответната информация от тяхна страна.

Проектът приключи с успешното разработване на енергийни пътни карти за целевите градове и райони, които да бъдат използвани при планиране на по-зелено енергийно бъдеще.

РАСИТА

Проектът „Парламенти и гражданско общество за технологична оценка“ (РАСИТА) е още едно от успешните начинания на Фондация ПИК през 2014 г. Като част от проекта, през годината бяха реализирани две мащабни пилотни дейности, свързани с технологичните оценки. Тяхното осъществяване демонстрира как методите за технологична оценка биват прилагани при сложни въпроси, върху които е възможно да бъде оказано положително въздействие чрез намеса на ниво политики. По време на първото събитие бе използвана методологията на работните срещи за създаване на визии за бъдещето (т. нар. сценарен

метод). Целта бе да се съберат мнения както относно нужни промени на политиките, така и виждания по отношение прилагането на технологично-базирани решения, свързани с процесите на стареене. Второто събитие бе базирано на метода, известен като World Wide Views, който бе приложен при провеждането на гражданска консултация на тема „Устойчивото потребление“. И двете събития бяха определени като навременни и бяха организирани по едно и също време в няколко европейски страни.

Работната среща за създаване на визии за бъдещето е метод, който цели

провеждането на дискусии, свързани с разработване на стратегически прогнозни планове за бъдещето в средносрочна и дългосрочна перспектива и се използва за определяне на алтернативни политики в даден контекст или област. През юни 2014 г. Фондация ПИК бе домакин на такава работна среща на тема "Сценарии за употребата на технологии в предоставянето на грижи за възрастни в бъдеще". По време на събитието бяха засегнати редица въпроси, свързани с проблемите на застаряващото население. Бяха обсъдени също и решения, базирани на съществуващи или навлизащи технологии, както и пропуски в съществуващата нормативна уредба. На участниците, сред които бяха медицински работници, демографи, учени, държавни експерти, както и представители на неправителствени организации, бяха представени три хипотетични сценария за предоставяне на грижи на възрастни хора в близкото бъдеще (2030 г.). След това присъстващите бяха разделени на групи, за да опишат „идеалната“, но все пак реалистична визия за това как всички заинтересовани лица в страната могат да допринесат за справянето с предизвикателствата на застаряването и при предоставянето на грижи на възрастните. Участниците трябваше да определят и възможните роли и приложения на технологичните решения в този процес. Бяха представени няколко визии, които впоследствие бяха обобщени и споделени, за да подпомогнат издаването на общоевропейски доклад с политики за остаряване в добро здраве. Докладът трябва да бъде представен пред Европейската комисия през 2015 г.

На 25 октомври 2014 г. Фондация ПИК организира първата консултация с граждани, прилагаща метода „World

Wide Views”, разработен от Датския технологичен съвет. В един и същ ден в единадесет държави се събраха по повече от 100 души, за да дискутират въпроси и теми, касаещи устойчивото потребление. Участниците бяха избрани на случаен принцип, за да се обхванат най-точно демографската структура на обществото, макар и без претенция за представителност. Всеки участник получи брошура с информация за устойчивото потребление и за предизвикателствата, свързани с постигането му. Участниците бяха разделени в 12 фокус-групи. Проведените между тях дискусии бяха отразени в писмен вид от модераторите на всяка група и впоследствие анализирани в национален доклад. Също така в края на всяка сесия участниците трябваше да попълнят предварително изготвени въпросници, резултатите от които бяха отразявани в онлайн платформа в реално време, както беше направено и с резултатите от другите участващи страни. Комбинацията между тези отговори и резултатите от проведените дискусии предоставиха достатъчно информация за изготвянето на анализ и формулиране на препоръки за конкретни политики. Заключениета от провешите се граждански консултации във всички участващи държави ще бъдат обобщени в доклад, който се очаква да бъде представен пред Европейската комисия, както и да бъде споделен със законодателите на национално ниво, през 2015 г. Той ще съдържа конкретни препоръки, изготвени на базата на вижданията на гражданите. При подготовката за събитието, Фондация ПИК подписа споразумение с Българската национална телевизия, която стана медиен партньор на събитието и го отрази на живо.

Engage2020

Проектът “Ангажиране на обществото в Хоризонт 2020” (Engage2020) стартира през есента на 2013 г. и е с продължителност 27 месеца. Като част от екипа работещ по проекта, Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ помага за насърчване и улесняване използването на политики, инструменти и практики за ангажиране на обществото в областта на изследванията и иновациите в програмата Хоризонт 2020. Консорциумът по проект Engage2020 се състои от общо шест организации и включва експерти и практики в областта на технологичните оценки, форсайт, т.нар. Science Shops и други подходи за включване на обществото в политиките и процесите, свързани с научните изследвания и иновациите. Участието на Фондация ПИК в този проект, заедно с Датския съвет по технологии, Технологичния институт на Карлсруе (Германия), Университета в Грьонинген (Холандия), INVOLVE (Великобритания) и DIALOGIK (Германия) само по себе си е признание за знанията, капацитета и последователността на фондацията в подкрепа на гражданското участие в законодателния процес, което спомага за развиването на информирани и демократично легитимни политики в областта на науката, технологиите и иновациите. Екипът на Фондация ПИК координира две от най-значимите дейности по проекта. Една от тях бе извършването на задълбочен преглед на съществуващите в Европа и по света методи и инструменти за участие на обществото в процесите и политиките, свързани с научните изследвания и иновациите. Задачите на фондацията в тази насока включваха:

- провеждането на онлайн проучване, чрез което бяха събрани мненията на повече от 250 експерти относно съществуващите методи и средства за ангажиране на различните обществени групи;
- създаването на модел на

информационна брошура, предназначена за събиране на информация за различни методи и инструменти, използвани за ангажиране на гражданите;

- попълване на информационни брошури на основата на собствен опит и преглед на наличната литература;
- координиране работата по попълване на информационните брошури на партньорите в проекта. В резултат на тези усилия през октомври 2014 г. бе издаден доклад на тема “Методи и инструменти за ангажиране на обществото в процесите и политиките, свързани с научната дейност и иновациите”, имащ за цел да разпространи добрите практики за участие на определени общности от експерти (като например форсайт-общностите и научните центрове) сред по-широката публика. Документът съдържа информационни брошури за 57 метода и инструменти за ангажиране на обществото, както и таблици, показващи разпределението на тези методи и инструменти по определени критерии, като например адресираните „Големи обществени предизвикателства“, участващите заинтересовани страни, нивото на ангажираност на заинтересованите страни и други. Пълният текст на доклада е наличен на следния адрес: <http://engage2020.eu/media/D3.2-Public-Engagement-Methods-and-Tools.pdf>.

Другата важна дейност по проекта, координирана от Фондация ПИК, бе изготвянето и публикуването на поредица от обобщени резултати от проекта, които биха били от полза при съставянето на политики в съответната област. Общо три такива документа бяха публикувани през 2014 г. Те са достъпни и в интернет и могат да бъдат намерени на: <http://engage2020.eu/results-description/>.

ЧАСТ ВТОРА

Управление

Институционално развитие

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ е регистрирана в Централния регистър на Министерството на правосъдието като неправителствена организация в обществена полза. ЮЛНЦ в обществена полза са задължени да спазват допълнителни разпоредби за финансово отчитане и да представят годишни отчети за дейността си. През 2006 г. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ регистрира АРК Консултинг ЕООД – консултантска фирма, създадена с цел по-добре да се оползотвори опита на организацията. Компанията предлага консултантски услуги в областта на иновациите и ИКТ. Тя също така разработва и изпълнява национални и международни проекти по рамковите програми на ЕС, Кохезионния и Структурните фондове.

Фондацията и АРК Консултинг формират Групата на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“.

През 2014 г. служителите от Групата на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ наброява 50 души, 39 от които работят за фондацията, а 11 – за АРК Консултинг, включително консултанти на непълно работно време. Екипът е съчетание от млади, добре образовани и силно мотивирани хора и опитни специалисти, които са известни със своя професионализъм и високото качество на работата си.

Фондацията се управлява в съответствие с принципите на доброто управление, отчетността и прозрачността. Прилагането на тези принципи се изразява в:

- годишно одитиране от 1992 г. насам;
- одитиране на отделни проекти;
- публикуване в интернет на годишни отчети за дейността на български и английски език;
- редовно публикуване на информация за текущи проекти и събития на уебсайта на фондацията с цел информиране на широката общественост за своята дейност;
- публикации в медиите с цел повишаване на ефективността на отправените препоръки и обществената информираност за подкрепяните каузи.

През 2014 г. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и АРК Консултинг работиха по изпълнението на 30 проекта, финансирани от национални институции и международни организации. Сред тях са Европейската комисия (ГД „Научни изследвания и иновации“, ГД „Регионална и градска политика“, ГД „Предприятия и промишленост“, ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“, ГД „Информационно общество и медии,“), програмите за трансрегионално сътрудничество Интеррег IVС и Югоизточна Европа (Структурните фондове на ЕС), швейцарската Фондация Оук, Финансовият механизъм на Европейското икономическо пространство, Министерството на регионалното развитие, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, както и Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд Eurofound и Представителството на Европейската комисия в България.

Ekun

Настоятелство

Д-р Огнян Шентов, Председател
Владимир Йорданов, Заместник-председател
Д-р Инко Разпопов, Член на Настоятелството
Любомир Христов, Член на Настоятелството

Сътрудници

Николай Бадински, Изпълнителен директор
Зоя Дамянова, Програмен директор
Ангел Милев, Програмен директор
Даниела Чонкова, Програмен координатор
Георги Апостолов, Програмен координатор
Д-р Тодор Ялъмов, Координатор, Група по информационни технологии
Руслан Стефанов, Координатор, Група Иновации.бг
Проф. Марин Петров, Старши консултант
Проф. Теодора Георгиева, Главен експерт
Д-р Тодор Галев, Главен експерт
Деница Маринова, Координатор на проект
Ариана Димова, Координатор на проект
Венцеслав Козарев, Координатор на проект
Робърт Хикий, Експерт
Благовеста Чонкова, Експерт
Десислава Асенова, Експерт
Методи Найденов, Експерт
Ясен Несторов, Експерт
Луиза Шахбазян, Експерт
Любомир Сирков, Експерт
Марко Хайдиняк, Експерт
Даниела Минева, Експерт
Пламен Шалъфов, Експерт
Надежда Ганчева, Експерт
Елена Велкова, Експерт

Финансов и административен отдел

Цветослава Кьосева, Финансов мениджър
Даниела Зайн, Счетоводител
Станислав Кушлев, Асистент
Димитър Стаменов, Системен администратор
Мирослава Стоянова, Технически сътрудник

ФОНДАЦИЯ „ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОМУНИКАЦИИ“

**ФОНДАЦИЯ „ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОМУНИКАЦИИ“
(ГРУПАТА)
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2014 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

Консолидиран отчет за финансовото състояние	50
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	50
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	51
Консолидиран отчет за паричния поток	52-53
Приложения към консолидирания годишен финансов отчет	54-69

**ФОНДАЦИЯ „ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОМУНИКАЦИИ” (ГРУПАТА)
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
 31 ДЕКЕМВРИ 2014 г.**

(всички суми са в хил. лева)	Прил.	31 Декември 2014	31 Декември 2013
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	5	10	9
Нематериални активи	6	1	-
Инвестиционни имоти	7	131	132
Общо дълготрайни активи		142	141
Търговски и други вземания	8	1 262	774
Парични средства и парични еквиваленти	9	1 444	1 503
Разходи за бъдещи периоди		60	161
Общо краткотрайни активи		2 766	2 438
Общо активи		2 908	2 579
Собствен капитал			
Резерви		1 691	1 691
Неразпределена печалба		138	44
Чиста печалба за периода		40	94
Общо собствен капитал		1 869	1 829
Пасиви			
Търговски и други задължения	10	122	119
Финансирания за бъдещи периоди	12	917	631
Общо краткотрайни активи		1 039	750
Общо пасиви		1 039	750
Общо собствен капитал и пасиви		2 908	2 579

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Настоятелството на 28 юли 2015 г. и е подписан от името на Настоятелството, както следва:

 Николай Бадински
 Изпълнителен директор
 28 юли 2015 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

 Стоян Донев

Регистриран одитор
30 юли 2015 г.

(всички суми са в хил. лева)	Прил.	За годината, приключваща на:	
		31 декември 2014 г.	31 декември 2013 г.
Приходи	13	1,918	2,134
Себестойност на продажбите	14	(1,887)	(2,055)
Брутна печалба/(загуба)		31	79
Други приходи от оперативна дейност		-	-
Загуби от обезценка		(13)	-
Оперативна печалба		18	79
Финансови приходи		33	42
Финансови разходи		(10)	(22)
Нетни финансови приходи/(разходи)	15	23	20
Печалба/(загуба) преди данъци		41	99
Разход за данък върху печалбата	16	(1)	(5)
Нетна печалба/(загуба) за периода		40	94
Друг всеобхватен доход		-	-
Общ годишен всеобхватен доход		40	94

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Настоятелството на 28 юли 2015 г. и е подписан от името на Настоятелството, както следва:

Николай Бадински
Изпълнителен директор
28 юли 2015 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

Стоян Донев
Регистриран одитор
30 юли 2015 г.

**ФОНДАЦИЯ „ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОМУНИКАЦИИ” (ГРУПАТА)
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 31 ДЕКЕМВРИ 2014г.**

(всички суми са в хил. лв.)	Прил. Неразпределена печалба
Салдо на 1 януари 2013 г.	1,720
Печалба за годината	94
Други – рекласификация	15
Салдо към 31 декември 2013 г.	1,829
Салдо на 1 януари 2014 г.	1,829
Печалба за годината	40
Салдо към 31 декември 2012 г.	1,869

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Настоятелството на 28 юли 2015 г. и е подписан от името на Настоятелството, както следва:

 Николай Бадински
 Изпълнителен директор
 28 юли 2015 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

 Стоян Донеv
 Регистриран одитор
 30 юли 2015 г.

**ФОНДАЦИЯ „ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОМУНИКАЦИИ” (ГРУПАТА)
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 31 ДЕКЕМВРИ 2014 г.**

(Всички суми са в хил. лв.)

	Прил. За годината приключила на :	
	31 December 2014	31 December 2013
Парични потоци от оперативна дейност		
Печалба/(Загуба) преди данъци	40	99
<i>Корекции за:</i>		
Начислени приходи от лихви	-	(42)
Амортизации	5	16
<i>Промени в оборотния капитал:</i>		
Търговски и други вземания	(381)	(140)
Търговски и други задължения	(180)	97
Разходи за бъдещи периоди	1	
Финансирания за бъдещи периоди	463	
Платен корпоративен данък	(1)	(5)
Паричен поток от оперативна дейност	(53)	25
Паричен поток от инвестиционна дейност		
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(6)	(3)
Паричен поток от финансови дейности		
Получена лихва	-	45
Нетен паричен поток от финансови дейности	-	45
Чисто Увеличение/(Намаление) на пари и парични еквиваленти	(59)	67
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	1 503	1 436
Пари и парични еквиваленти в края на периода	11 1 444	1 503

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Настоятелството на 28 юли 2015 г. и е подписан от името на Настоятелството, както следва:

Николай Бадински
 Изпълнителен директор
 28 юли 2015 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

Стоян Донев
 Регистриран одитор
 30 юли 2015 г.

**ФОНДАЦИЯ „ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОМУНИКАЦИИ” (ГРУПАТА)
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
31 ДЕКЕМВРИ 2014 г.**

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

1. Резюме на дейността

Фондация „Приложни изследвания и комуникации” („Фондацията”) е организация с идеална цел със седалище в Република България. Фондацията е основана през 1991 г. в гр. София. Основните ѝ цели са:

- да допринесе за развитието на **икономика, основана на знанието**, в България и Европа;
- да насърчава иновациите и да подпомага трансфера на нови технологии и ноу-хау;
- да подпомага **международното и между-регионалното сътрудничество и повишаването на капацитета** на фирмите, публичните агенции и неправителствените организации, като се основава на възможностите, които предлагат новите медийни и информационни технологии.

Следвайки тези свои цели, Фондацията разработва и прилага стратегии за увеличаване капацитета на неправителствените организации, за развитие на информационно общество и внедряване на технологични иновации.

Консолидираният финансов отчет на Фондацията към 31 Декември 2014 г. обобщава резултатите на Фондацията и нейното дъщерно дружество „АРК Консултинг“ ЕООД (наричани „Групата”).

Фондация „Приложни изследвания и комуникации” притежава 100% от капитала на своето дъщерно дружество „АРК Консултинг“ ЕООД. „АРК Консултинг“ ЕООД е дружество с ограничена отговорност със седалище в Република България. Дружеството е регистрирано в Софийски градски съд под фирмено дело № 9428/2006 от 28.08.2006 г. с предмет на дейност: предоставяне на консултантски услуги в областта на политиките и практиката на Европейския съюз.

Към 31 декември 2014 г. в Групата работят 38 служители.

Този консолидиран финансов отчет е одобрен за издаване от Настоятелството на Фондацията на 28 ли 2015 г.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Тази политика се е прилагала последователно в рамките на представените години, освен ако изрично не е посочено друго.

2.1. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), приети от Европейския съюз, при спазване принципа на историческата цена.

Консолидираният финансов отчет включва отчетите на Фондацията и нейните дъщерни дружества към 31 декември всяка година. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период като на дружеството-майка, използвайки

последователни счетоводни политики. За целите на консолидацията финансовата информация на Групата е агрегирана на принципа ред по ред, сумирайки подобните елементи на активи, пасиви, приходи и разходи.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от групата, са елиминирани при консолидацията. Нереализираните загуби също са елиминирани, но са взети предвид и като индикатор за обезценка на прехвърлените активи. Дъщерните дружества се консолидират напълно от датата на придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрол, и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол престане да съществува. Където е необходимо, счетоводната политика на дъщерните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Дъщерни предприятия са всички предприятия (включително предприятия със специално предназначение), в които Групата притежава повече от половина от акциите или дяловете с право на глас, и върху чиято дейност може да упражнява контрол. При определяне контрола на Групата върху други предприятия е взето предвид наличието и ефекта от потенциални права на глас, които се упражняват към настоящия момент или са в процес на прехвърляне.

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия се използва метода на покупката. Стойността на придобиването се определя по справедливата стойност на придобитите активи, издадените капиталови инструменти и натрупаните или поетите пасиви към датата на придобиване.

Придобитите разграничими активи и поети пасиви и условни задължения се измерват първоначално по справедливата стойност в деня на придобиването, независимо от размера на неконтролиращо участие. Положителна репутация има в случаите, когато стойността на придобиването е по-висока от справедливата цена на нетните активи на придобитото дъщерно дружество. Ако стойността на придобиването е по-ниска от справедливата стойност на нетните активи на придобитото дъщерно дружество, разликата се признава директно в отчета за доходите.

След първоначалното признаване, репутацията се оценява по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. За целите на теста за обезценка, от датата на придобиването, репутацията се разпределя към всеки обект от Групата, генериращ парични потоци, който се очаква да получи икономическа изгода от синергията на комбинацията, независимо дали други активи или пасиви на придобития бизнес са отнесени към този обект.

Ако репутацията е разпределена към обект, генериращ парични потоци, и Групата се освободи от дейност в рамките на този обект, то репутацията, свързана с освобождаваната дейност, се включва в балансовата стойност на дейността при определяне на печалбата или загубата от освобождаването от тази дейност. Репутацията, свързана с освобождаваната дейност, се оценява въз основа на относителните стойности на освобождаваната дейност и на оставащите (запазените) дейности от обекта, генериращ парични потоци.

Операции с неконтролиращи участия

Неконтролиращите участия представляват дела от печалбата или загубата и нетните активи, които не се притежават от Групата и са представени отделно в отчета за доходите, а в консолидирания баланс са представени в собствения капитал, но отделно от собствения капитал на акционерите на компанията-майка. Отписаните неконтролиращи участия водят до печалби и загуби за Групата, които се представят в отчета за доходите. Придобитите неконтролиращи участия се отчитат, като се използва метода на разширяване на компанията-майка, при който разликата между цената на придобиване и балансовата стойност на дела на придобитите нетни активи се признава като репутация.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Също така изисква при прилагането на счетоводната политика на Дружеството, ръководството да използва собствената си преценка. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са представени отделно (Приложение 4).

Нови и променени стандарти, приложени от Групата:

Нови и променени стандарти и разяснения, които са задължителни за прилагане за пръв път за финансови периоди, започващи на и след 1 януари 2013 г., не са приложени по-рано при изготвянето на този консолидиран финансов отчет. Ръководството не очаква тези промени за засегнат финансовия отчет на Групата, макар че те биха могли да засегнат счетоводното отчитане на операции и събития в бъдещи отчетни периоди.

Нови и променени стандарти и разяснения, които са издадени, но все още не са задължителни за прилагане за финансови периоди, започващи на и след 1 януари 2013 г., не са приложени по-рано при изготвянето на този консолидиран финансов отчет. Те няма да засегнат финансовия отчет на Групата, макар че биха могли да засегнат счетоводното отчитане на операции и събития в бъдещи отчетни периоди.

2.2. Сделки в чуждестранна валута

2.2.1. Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Групата се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си (“функционална валута”). Годишният финансов отчет е представен в български лева, която е функционална валута и е валута на представяне.

2.2.2. Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се представят във функционална валута, като се прилага официалния курс на датата на сделката. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преценка по заключителен валутен курс на деноминиранияте в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за доходите.

2.3. Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини, съоръжения и оборудване са представени по историческа стойност, която е намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка. Историческата цена включва всички разходи, които са пряко свързани с придобиването и въвеждането в експлоатация на активите.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Групата ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната му стойност може да бъде достоверно определена.

Амортизация се начислява от датата, когато активът е влязъл в експлоатация. Земите не се амортизират, тъй като се смята, че имат неопределено дълъг полезен живот. Активите в строеж не се амортизират, тъй като не са налични за употреба.

Амортизация се начислява на база на линейния метод. Използваните амортизационни норми, се основават на изчисления полезен живот на различните видове имоти, машини и съоръжения, както следва:

Сгради	100 години
Компютри и съоръжения	3–6.67 години
Транспортни средства	6.67 години
Стопански инвентар	2–6 години

Активите се амортизират от месеца, следващ датата на придобиване, а за активите придобити по стопански начин – от месеца, когато активът е влязъл в експлоатация.

Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, дълготрайният материален актив се отчита по неговата възстановима стойност.

2.4 Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират в стойността на нематериалните дълготрайни активи само когато се увеличават бъдещите икономически изгоди, черпени от използването на актива. Всички други разходи се признават в отчета за доходите в момента на възникване. Нематериалните активи са амортизирани на база на линейния метод върху оценения полезен живот на активите, който е 4–5 години.

2.5 Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите; заеми и вземания; финансови активи, държани до падежа и финансови активи, на разположение за продажба. Класификацията се извършва според целта, за която са придобити финансовите активи. Ръководството определя класификацията на финансовите си активи в момента на покупката и преразглежда тази класификация в края на всеки отчетен период.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност, в отчета за доходите са финансови активи държани за търгуване. Финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел да бъде продаден в краткосрочен план. Активите в тази категория се класифицират като краткосрочни.

За целите на този финансов отчет краткосрочни са активите с падеж до 12 месеца. През годината Групата не е притежавала инвестиции от тази категория. Групата не притежава такива финансови активи към 31 Декември 2014 г.

Заеми и вземания

Заеми и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. Те са включени в краткосрочни активи, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след датата на баланса, които се класифицират като дългосрочни. Заемите и вземанията се включват в категорията на търговски и други вземания и пари и парични еквиваленти в счетоводния баланс. Заемите вземанията се водят по амортизирана стойност като се използва ефективен лихвен процент.

Финансови активи, държани до падежа

Финансовите активи, държани до падежа са инвестиции с фиксиран падеж, които ръководството на Групата възнамерява и има възможност да държи до падежа. Тези финансови активи се класифицират като дългосрочни, с изключение на тези, които са с падеж до 12 месеца след датата на баланса и които са признати като текущи през отчетния период. През годината Групата не е притежавала инвестиции от тази категория.

Финансови активи, на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които представляват инвестиции, придобити с цел притежание за неопределен период, и които могат да бъдат продадени, когато дружеството се нуждае от средства или при промяна на лихвения процент. Те се включват в дългосрочните активи, освен ако ръководство има намерение да продаде инвестициите в период до 12 месеца от датата на баланса или да ги използва като източник на оборотен капитал. През годината Групата не притежава такива финансови активи.

На датата на баланса Групата оценява дали съществуват обективни доказателства, че финансов актив или група от финансови активи са обезценени. Тестването за обезценка на търговски вземания е описано в (Приложение 2.7).

2.6. Материални запаси

Материалните запаси се посочват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Разходът се определя по метода на „среднопретеглената стойност“. Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажна цена при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

2.7. Търговски вземания

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а впоследствие по амортизирана стойност, определена като се използва метода на ефективния лихвен процент и намалена с евентуална провизия за обезценка. Провизията за обезценка се прави, в случай че съществува обективно доказателство, че Групата няма да бъде в състояние да събере всички дължими суми, съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет.

Значими финансови затруднения на задълженото лице, вероятност за банкрут или финансово реструктуриране и невъзможност за изплащане или просрочване на задължението (с повече от 30 дни) се приемат като индикатор, че търговското вземане е обезценено. Сумата на провизията е равна на разликата между балансовата стойност на вземането и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци дисконтирани с първоначалният ефективен лихвен процент. Балансовата стойност на актива е намалена чрез използването на корективна сметка, а стойността на загубата се отразява в отчета за доходите към разходите за продажба и маркетинг. Когато търговско вземане е несъбираемо, то е отписано от корективната сметка на търговските вземания. Последващо възстановяване на стойността, която е отписана, се отразява в намаление на разходите за продажба и маркетинг в отчета за доходите.

2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой, пари по банкови сметки, други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с падеж до 3 месеца, както и банкови овърдрафти. В баланса овърдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните заеми.

2.9. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти, държани или за получаване на приходи от наем, или за увеличение на стойността им, или и за двете, но не с цел продажба в обичайната дейност, използване за производство или доставка на стоки и услуги или за административни цели. Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване и при последваща оценка – по справедлива стойност, като промените се признават в печалби и загуби.

Цената на придобиване включва всички разходи, директно свързани с придобиването на инвестиционния имот. Стойността на инвестиционните имоти, придобити по стопански начин, включва направените разходи за материали, директно вложен труд, разходите, пряко отнасящи се до привеждане на актива до състояние необходимо за неговата експлоатация, и капитализирани разходи по заеми.

Когато употребата на инвестиционен имот се промени така, че той се рекласифицира в имоти, съоръжения и оборудване, неговата справедлива стойност към датата на рекласификацията става цена на придобиване за последващо отчитане.

2.10. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В последствие заемите се отчитат по амортизируема стойност; всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и амортизираната стойност на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

Заемите се класифицират като краткосрочни задължения, освен ако Групата има безусловно право да отсрочи уреждането на задължението за период най-малко 12 месеца след датата на счетоводния баланс.

2.11. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата са определени изцяло, като се прилага балансовия метод, на база на временните разлики произлизащи между данъчните основи на активите и пасивите и техните балансови стойности. Отсрочените данъци се определят чрез прилагането на тези данъчни ставки и закони, които

2.11. Отсрочени данъци (продължение)

се очаква да бъдат приложени когато отсрочените данъчни активи се реализират или отсрочените данъчни пасиви се уредят.

Отсрочени данъчни активи се признават до размера, до който е вероятно да възникнат бъдещи облагаеми печалби, така че временните разлики да бъдат използвани.

2.12. Доход на наетите лица при пенсиониране

В съответствие с чл 222, ал. 3 на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж, независимо от причината за това прекратяване, работодателят е задължен да му изплати обезщетение, което варира между две (във всички случаи) и шест (ако работникът или служителят е бил нает от работодателя за най-малко десет години) брутни месечни заплати.

Към 31 декември 2012 г. Групата не е отчела тези задължения.

2.13. Признаване на приходи

Приходите включват справедливата стойност на сумата от продажбата на стоки и услуги, която е генерирана или ще бъде генерирана от обичайната дейност на Групата. Приходите се отчитат нетно от данък върху добавената стойност, търговски отстъпки, отбивки и рабати и след елиминиране на вътрешно-груповите сделки.

Групата признава приходи, когато сумата на прихода може да бъде надеждно определена и се очаква предприятието да получи бъдещи икономически изгоди съобразно критериите, описани по-долу. Сумата на прихода не се приема за надеждно измерена, докато не се разрешат всички непредвидени обстоятелства свързани с продажбата. Групата основава своите преценки на историческия си опит, вземайки предвид вида на клиента, вида на сделката и особеностите на всяко споразумение.

Продажби на услуги

Услугите се извършват при условията на договори с фиксирана цена или цена

определена на база изразходеното време и средства. Приходите от договори с цени определени според изразходеното време и извършените разходи се признава според договореното възнаграждение за отработените часове и съобразно извършените директни разходи.

Приходите от договори с фиксирана цена за извършване на услуги също се признават по метода степен на завършеност. Според този метод приходът се признава според съотношението на извършената работа спрямо общите услуги които трябва да бъдат извършени.

При възникване на обстоятелства които могат да променят първоначалните оценки на приходите, разходите или степента на завършеност, оценките се преразглеждат. Тези прегледи могат да доведат увеличение или намаление на очакваните приходи или разходи и се отразяват в приходите за периода когато тези обстоятелства станат известни на ръководството.

Приходи от грантове и финансираня

Грантове и финансираня от финансиращи организации се признават първоначално като отсрочен приход, ако съществува разумна степен на сигурност, че те ще бъдат получени и Групата ще може да изпълни условията, свързани с усвояването на финансирането. Финансиранята, които покриват разходите на Групата, свързани с изпълнението на проекта, се признават в отчета за доходите на систематична база в периода, в който се признават разходите за неговото изпълнение. Финансиранята, които покриват разходите на Групата, свързани с придобиване на активи, се признават в отчета за доходите на систематична база през полезния живот на актива.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават пропорционално на времето, като се използва метода на ефективната лихва. При обезценка на вземане, Групата намалява балансовата му стойност до възстановимата му стойност, която представлява очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани на база на първоначалният ефективен лихвен процент присъщ на инструмента и впоследствие отчита сконтото като приходи от лихви. Приходите от лихви по обезценените заеми се признават на база първоначалният ефективен лихвен процент.

2.14. Разпределение на дивиденди

Групата не разпределя дивиденди.

3. Управление на финансовия риск

3.1. Влияние на глобалната финансова и икономи криза

Глобалната финансова криза има съществено влияние върху икономиката на страната, като финансовата ситуация в българския финансов и реален сектор се влоши значително от средата на 2008 г. През 2012 и 2013 г. някои сектори на икономиката на България започнаха бавно да се възстановяват от рецесията и тя отчете растеж спрямо предходната година. Това възстановяване на икономиката е съпътствано с увеличаване на износа и повишена норма на спестяване на домакинствата.

Бъдещото икономическо развитие на България зависи значително от икономическите, финансови и монетарни мерки, които правителството предприема, както и от данъчните, регулаторни и политически промени.

Ръководството не е в състояние да предвиди всички промени, които биха имали влияние върху сектора и по-широко върху икономиката, и които биха имали ефект върху бъдещото финансово състояние на Групата.

Българската икономиката е също така под прякото въздействие на колебанията на международната конюнктура. Ръководството не е в състояние да прецени пълноценно последствията върху финансовото състояние на Групата от евентуална последваща промяна на икономическата среда, в която дружеството работи. Ръководството вярва, че взема всички мерки за поддържане на стабилността и развитието на бизнеса на Групата в настоящата обстановка.

Влияние върху клиентите/заемополучателите

Клиентите или заемополучателите на Групата може да бъдат повлияни от по-ниската ликвидност, която от своя страна би могла да окаже влияние върху тяхната способност да изплатят дълговете си. Влошените оперативни условия за клиентите (заемополучателите) могат да повлияят и върху прогнозите за паричните потоци на ръководството и оценката на обезценката на финансовите и нефинансовите активи. Доколкото подобна информация е налична, ръководството е отразило актуализираните преценки за очакваните бъдещи парични потоци в своите оценки за обезценяване.

3.2 Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Групата е изложена на многообразни финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск, ценови риск и бъдещи изменения на паричните потоци в резултата на промяна на пазарните лихвени нива), кредитен риск и ликвиден риск. Програмата на Групата за цялостно управление на риска има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовите показатели на Групата.

3.2.1 Пазарен риск

а) Валутен риск

Групата не е изложена на валутен риск, тъй като повечето транзакции в чуждестранна валута са деноминирани в евро. Към момента курсът на еврото е фиксиран към този на българския лев.

Ръководството на Групата не очаква фиксираният курс на лева към еврото да се промени през следващите 12 месеца и поради тази причина не е направен анализ на

ефектите върху финансовия резултат свързани с валутния риск.

б) Ценови риск

Ръководството на Групата следи ценовия риск в контекста на очакваните бъдещи приходи от оперативна дейност.

3.2.2 Лихвен риск

Тъй като Групата няма значителни лихвоносни активи, приходите и оперативните парични потоци са до голяма степен независими от промените на пазарните лихвени нива.

Групата разглежда лихвената си експозицията регулярно и взема под внимание съответния риск.

3.2.3 Кредитен риск

Кредитният риск произлиза от пари и парични еквиваленти и депозити в банки и други финансови институции.

Групата има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите на услуги и приходите от финансиране се извършват на/от клиенти и организации с подходяща кредитна история.

3.2.4 Ликвиден риск

Предпазливото управление на ликвидния риск от страна на ръководството, осигурява на Групата възможност за поддържане на достатъчно парични средства и за финансиране чрез адекватен размер на договорени кредитни линии, овърдрафти и други кредитни инструменти, ако това е необходимо.

Таблицата по-долу анализира финансовите пасиви на Групата в съответните падежни групи на базата на оставащия период от счетоводния баланс към падежната дата на договора. Оповестените в таблицата суми са договорните недисконтирани парични потоци. Балансовите задължения в рамките на 12 месеца се равняват на преносните стойности, тъй като влиянието на дисконтирането е незначително.

Към 31 декември 2014 г.	Между 1 и 2 години			
	До 1 година	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Търговски и други задължения	122	-	-	-
Към 31 декември 2013 г.	Между 1 и 2 години			
	До 1 година	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Търговски и други задължения	119	-	-	-

4. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно.

Групата извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Значимите счетоводни приблизителни оценки, при които има значителен риск от

последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите, са описани по-долу:

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Представянето и оценката на имотите, машините и съоръжения и нематериални активи изисква ръководството, на база на счетоводни преценки, да направи предположения за техния полезен живот и остатъчна стойност. Ръководството оценява всяка година остатъчния полезен живот на активите.

Обезценка на вземания

Обезценката на вземания се прави съобразно очакванията на ръководството за събираемостта на вземанията. Към датата на изготвяне на отчетите, ръководството прави преглед на съществуващите вземания и преоценява тяхната събираемост.

5. Имоти , машини и съоръжения

	Компютри	Транспортни средства	Стопански инвентар	Общо
Отчетна стойност				
Към 1 януари 2013 г.	108	147	24	279
Придобити	3	-	-	3
Отписани	-	-	-	-
Към 31 декември 2013 г.	111	147	24	283
Придобити	4	-	-	4
Отписани	(40)	-	-	(40)
Към 31 декември 2014 г.	75	147	24	247
Амортизация				
Към 1 януари 2013 г.	(100)	(138)	(21)	(259)
Разходи за амортизация	(5)	(9)	-	(14)
Отписани	-	-	-	-
Към 31 декември 2013 г.	(105)	(147)	(21)	(273)
Разходи за амортизация	(3)	-	-	(3)
Отписани	40	-	-	40
Към 31 декември 2014 г.	(68)	(147)	(21)	(236)
Балансова стойност				
Към 1 януари 2013 г.	8	10	3	21
Към 31 декември 2013 г.	6	-	3	9
Към 31 декември 2014 г.	7	-	3	10

6. Инвестиционни имоти

	31 декември 2014 г.	31 декември 2013 г.
Към 1 януари		
Балансова стойност в началото на периода	132	232
Балансова стойност на отписаните имоти		(98)

Разходи за амортизация	(1)	(2)
Балансова стойност в края на периода	131	132

31 декември

Отчетна стойност	174	174
Натрупана амортизация	(43)	(42)
Балансова стойност	131	132

Инвестиционните имоти на Групата представляват апартаменти и офиси, собственост на „АРК Консултинг“ ЕООД. Инвестиционните имоти се представят в баланса на дружеството по историческа стойност, намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка.

7. Търговски и други вземания

	Към 31 декември	
	2014 г.	2013 г.
Търговски вземания и вземания по проекти	1271	741
Намалени с: Провизии за обезценка на търговски задължения	(26)	(13)
Нетни търговски вземания	1245	728
Предплатен корпоратвен данък	1	-
Възстановен ДДС	-	-
Други	17	46
	1263	774

Балансовата стойност на търговските и други вземания е близка до тяхната справедлива стойност.

8. Пари и парични еквиваленти

	Към 31 декември	
	2014 г.	2013 г.
Пари в каса	37	38
Парични средства по разплащателни сметки	1407	1465
	1444	1503

9. Търговски и други задължения

	Към 31 декември	
	2014 г.	2013 г.
Възнаграждения и дължими социални осигуровки	28	3
Данъци	1	2

Други	93	114
	122	119

10. Финансиране за бъдещи периоди

	31 Декември 2014	31 Декември 2013
ЕК - Визии за гражданите за развитието на науката, технологиите и иновациите	494	-
ЕК - Интегрирана информационно-консултантска мрежа в подкрепа на бизнеса	95	396
Фондация ОАК - Реално и виртуално насилие: Превенция чрез интерактивно обучение в училище	86	78
ЕК - Програма „Безопасен интернет“ - Център за безопасен интернет с онлайн гореща линия и консултативна телефонна линия	-	60
ЕК - Европейската транспортна мрежа от контактни лица	9	11
ЕК - Информационни и комуникационни технологии за достойно стареене	-	13
ЕК - Гражданско участие в ХОРИЗОНТ 2020	13	70
ЕК - Европейска иновационна платформа - Дизайн за Европа	23	-
Норвежко правителство - Учители, родители и деца срещу езика на омразата и дискриминацията	28	-
ЕК - Отношенията в тийнейджърска възраст: взаимосвързаност между онлайн и офлайн рискове и прояви	52	-
ЕК - Социалната Иновация - Движеща сила на социалната промяна	62	-
Други	2	3
Финансиране за бъдещи периоди	864	631
Финансиране за придобиване на дълготрайни активи	4	
Общо финансиране за бъдещи периоди	868	631

11. Приходи

Приходите от дарения, финансираня и проекти за годината включват:

	31 Декември 2014	31 Декември 2013
Фондация ОАК - Активно бащинство	62	74
ЕК - Оценка на научните изследвания, технологиите и иновациите в региона на Югоизточна Европа	68	205
ЕК - Парламенти и гражданско общество за технологични оценки	144	142
ЕК - Подкрепа за развитието на гейм индустрията в Европа	110	50
ЕК - Подобряване на регионалните компетенции в областта на стратегическото управление на иновационните политики	84	79
ЕК - Сложни предизвикателства - иновативни градове	80	67
ЕК - Програма „Безопасен интернет“ - Български център за безопасен интернет за обучение, подкрепа и знание	172	395
ЕК - Европейската транспортна мрежа от контактни лица	25	34
ЕК - Интегрирана информационно-консултантска мрежа в подкрепа на бизнеса	78	30
ЕК - Енергийна визия 2020 за градовете в Югоизточна Европа	183	97
ЕК –Гражданско участие в Хоризонт 2020	57	5
Община Варна - Отговорно ползване на интернет и превенция на трафик на хора	4	5
ЕК - Информационни и комуникационни технологии за достойно старее	15	14
ЕК - Гражданско участие в създаването на обща рамка за оценка и управление на устойчивата иновация	91	-
ЕК - По-добър интернет за деца	64	-
Правителството на Норвегия - Учители, Родители и деца срещу езика на омразата и дискриминацията	28	-
Правителството на Норвегия - „Озеленяване“ на българските иновативни малки и средни предприятия	80	-
ЕК - Социалната иновация : Движеща сила на социалната промяна	9	-
ЕК - Грижа за мъжете	11	-
ЕК - Европейска иновационна платформа - Дизайн за Европа	8	-
ЕК - Опитът на Китай в изследване на околната среда и инфраструктурата : прогнози, потенциал, пътна карта	-	116
Световна банка - Увеличаване на капацитета на бизнес инкубаторите в Източна Европа, Централна Азия, Северна Африка и Близкия изток да подкрепят клиентите си - малки и средни предприятия	-	111
ЕК - Отношенията в тийнейджърска възраст: взаимосвързаност между онлайн и офлайн рискове и прояви	-	23
Други проекти	17	2
Приходи от финансираня на проекти	1 390	1 449
Приходи от услуги	508	536
Дарение от Новартис	-	16
Други приходи	20	18
Приходи от финансиране за придобиване на ДМА	-	4

Приходи от продажби на ДМА	-	111
Общо приходи	1 918	2 134

12. Себестойност на продажбите

В себестойността на продажбите за Групата се включват:

	2014 г.	2013 г.
Разходи за материали и консумативи	6	11
Външни услуги	888	772
Амортизация	5	16
Заплати и социални осигуровки	833	619
Други разходи	155	539
	1,887	2,055

Към 31 декември

13. Финансови приходи/(разходи), нетно

	2014 г.	2013 г.
Приходи от лихви	32	39
Печалби от валутно-курсови разлики	1	3
Общо финансови приходи	33	42
Разходи за лихви	-	-
Печалби/(загуби) от валутно-курсови разлики, нетно	(4)	(4)
Други финансови разходи	(6)	(18)
Общо финансови разходи	(10)	(22)
Финансови приходи, нетно	23	20

14. Разходи за данъци

Основните компоненти на разхода за данъци върху дохода за годините, приключващи на 31 декември 2014 г. и 2013 г. са:

	2014 г.	2013 г.
Текущи данъци	(1)	(5)
Отсрочени данъци	-	-
Разходи за данъци	(1)	(5)

Данъчните власти могат по всяко време да извършват проверки на финансовите отчети и документация за предходните пет години от настоящия данъчен период и да определят допълнителни данъци и глоби. Ръководството на Групата не разполага с информация, която би довела до значителни задължения в тази област.

През изминалите няколко години не са извършвани данъчни проверки.

15. Сделки със свързани лица

Групата е свързано лице със Сдружение „Център за изследване на демокрацията“, а посредством него и с и дъщерните му дружества.

През годината са направени следните транзакции:

Свързано лице	Транзакции през годината	януари - декември		31 декември		31 декември	
		2014	2013	2014	2013	2014	2013
		Транзакции		Вземания		Задължения	
Проект 1 ЕООД	Договор за наем	45	45	-	-	-	-
АРК	Договор за заем	-	-	60	60	-	-
Консултинг	Консултантски услуги по EEN проект	40	40	-	-	-	-
		85	85	60	60	-	-

Сделки с директори и други ръководни лица

Групата също така има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции. Общата сума на изплатените възнаграждения, хонорари и социални осигуровки включени в разходите за външни услуги са, както следва:

	2014	2013
Настоятелство	293	240

16. Събития след датата на баланса

Няма значими събития след датата на финансовите отчети на Групата, които да изискват специфично оповестяване.